

ΑΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ

Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας (ΣΔΟ) Τμήμα Λογιστικής

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ: Η ΛΕΥΚΑΔΑ ΩΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΪΟΝ

ΚΑΡΤΑΝΟΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ Α.Μ 11005

Επιβλέπων Καθηγητής: Νικόλαος Συκιανάκης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή	3
Κεφάλαιο Πρώτο	4
Η έννοια του τουρισμού	4
1.1 Η εξέλιξη του φαινομένου του τουρισμού στην Ελλάδα διαχρονικά	5
1.2 Η σημασία του τουρισμού στην οικονομία	6
1.3 Ο Ελληνικός τουρισμός σήμερα	8
1.4 Διεθνείς τάσεις τουρισμού	9
Κεφάλαιο Δεύτερο	14
Η Ελλάδα ως τουριστικός προορισμός	14
2.1 Διαχρονική αξία, παγκόσμιος προορισμός	14
2.2 Νέα εποχή τουριστικών επενδύσεων	14
2.3 Ένα μοναδικό τοπίο	14
2.4 Βασικός τομέας της οικονομίας	15
Κεφάλαιο Τρίτο	16
Η Λευκάδα ως τουριστικός προορισμός	16
3.1 Χαρακτηριστικά	16
3.2 Μυθολογική προσέγγιση – ονομασία νησιού	17
3.3 Ιστορική πορεία νησιού	17
3.4 Πλεονεκτήματα - μειονεκτήματα	18
3.5 Υποδομές Νησιού	20
3.6 Δραστηριότητες για τους επισκέπτες	21
3.7 Αξιοθέατα	22
3.8 Τρόποι μετάβασης	29
3.9 Τοπικά παραδοσιακά προϊόντα	29
Βιβλιογραφία	31

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στόχος της επικείμενης εργασίας είναι να τονίσει τη σημασία του τουριστικού φαινομένου στην παγκόσμια αλλά και την ελλαδική οικονομία και να αναδείξει τη Λευκάδα ως έναν αξιόλογο τουριστικό προορισμό. Αρχικά, συγκροτείται η ανάλυση της έννοιας του τουρισμού, η εξελιγή της με την πάροδο των χρόνων στην Ελλάδα και η θέση που καταλαμβάνει στο χώρο της οικονομίας ως φαινόμενο. Επιπλέον, δηλώνεται το επίπεδο του τουρισμού στο παρόν. Ακολουθεί η ανάλυση των διεθνών τάσεων του τουρισμού και πως έχει διαμορφωθεί ως σήμερα. Αναλύονται οι λόγοι ανάπτυξης του σε παγκόσμιο επίπεδο και συνάμα οι θετικές και αρνητικές επιπτώσεις στην οικονομία. Εκτενέστερα αναφέρεται η Ελλάδα ως τουριστικός προορισμός και τονίζεται η αξία της ως χώρος επενδύσεων. Για την ισχυροποίηση της θέσης αυτής γίνεται αναφορά στη Λευκάδα. Μέσα από τα χαρακτηριστικά, την ιστορική πορεία, τις δραστηριότητες που προσφέρει, τις υποδομές, τα αξιοθέατα και τα πλεονεκτήματα του νησιού δηλώνεται περίτρανα ότι η Λευκάδα είναι ένα τουριστικό προϊόν που συμβάλλει σημαντικά στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας και μπορεί να ανταγωνιστεί αξιόλογους παγκόσμιους προορισμούς.

Κεφάλαιο Πρώτο

Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Ο τουρισμός αποτελεί μια έννοια η οποία τόσο σε ελληνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο, έχει ερμηνευθεί με πολλούς διαφορετικούς τρόπους. Το κοινό χαρακτηριστικό αυτών των ερμηνειών είναι στην αναφορά, ότι ο τουρισμός είναι μια δραστηριότητα κατά την οποία ο άνθρωπος προσπαθεί να επικοινωνήσει, να ψυχαγωγηθεί, να δημιουργήσει νέες εμπειρίες στα πλαίσια ενός ταξιδιωτικού προορισμού. Στις ακόλουθες παραγράφους παρατίθενται δύο ορισμοί που αποδίδουν με σαφήνεια και πληρότητα την σημειολογική σημασία της λέξης αυτής.

Αρχικά, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού περιγράφει την έννοια του τουρισμού ως μια σειρά δραστηριοτήτων. Συγκεκριμένα, ο τουρισμός αποτελείται από δραστηριότητες των ατόμων που ταξιδεύουν και διαμένουν σε μέρη διαφορετικά από το σύνηθες περιβάλλον τους, για λόγους αναψυχής, αποφυγής των προβλημάτων της καθημερινότητας, για άσκηση επιχειρηματικών δραστηριοτήτων κ.ά., και για χρονικό διάστημα όχι μεγαλύτερο του ενός έτους. Γενικά, ο τουρισμός είναι ένας συνδυασμός δραστηριοτήτων, υπηρεσιών και βιομηχανιών όπως μεταφορικών μέσων, χώροι διαμονής, χώροι ψυχαγωγίας, χώροι αθλητισμού, εστιατόρια, εμπορικά μαγαζιά και πληθώρα άλλων δραστηριοτήτων, που προσφέρουν μια ταξιδιωτική εμπειρία, συμβάλλοντας συνάμα στην άνοδο του βιοτικού επιπέδου του πληθυσμού, στη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης, στην αύξηση των επενδύσεων και στη μεγέθυνση της οικονομίας.

Δεύτερον, ο πιο περιεκτικός και συνοπτικός ορισμός του τουρισμού επικεντρώνεται περισσότερο στη δημιουργία των σχέσεων και δικτυακών φαινομένων που αναπτύσσονται κατά την άσκηση της τουριστικής δραστηριότητας. Σύμφωνα με αυτή τη θέση, ο τουρισμός είναι ένα κοινωνικό, ψυχολογικό και οικονομικό φαινόμενο που προκύπτει από την δράση και την αντίδραση των παραγόντων " τουρίστας, επισκέπτης, κοινωνία προορισμού, τουριστική επιχείρηση, κράτος (Makintosh & Goeldner, 1990).

Αξίζει να σημειωθεί επίσης, ότι ο τουρισμός έχει πολλές και διαφορετικές μορφές, γνωστές ως εναλλακτικές. Σύμφωνα με τον Read (1980) οι εναλλακτικές μορφές τουρισμού ή ειδικές μορφές τουρισμού, απευθύνονται στα άτομα εκείνα που επισκέπτονται μια περιοχή ή έναν προορισμό λόγω κάποιου ιδιαίτερου ενδιαφέροντος που τους ελκύει σε αυτές. Τέτοιου είδους τουρισμός μπορεί να θεωρηθεί ο μορφωτικός, ο οποίος αφορά την επίσκεψη σε ένα προορισμό, με σκοπό την ενημέρωση και απόκτηση γνώσεων για ένα συγκεκριμένο θέμα. Άλλη μορφή εναλλακτικού τουρισμού αποτελεί ο αθλητικός, στον οποίο τα άτομα επισκέπτονται έναν τόπο για να παρευρεθούν σε ένα συγκεκριμένο αθλητικό γεγονός και να συμμετάσχουν ως θεατές. Τέλος, ο ορεινός τουρισμός συγκαταλέγεται στις εναλλακτικές μορφές τουρισμού και ορίζεται ως την επίσκεψη σε ορεινές περιοχές που αποσκοπεί στην επαφή με την φύση και την γνωριμία με τον παραδοσιακό τρόπο ζωής των κατοίκων.

Ο τουρισμός με οποιαδήποτε μορφή αποτελεί μια σημαντική βάση για την λειτουργία ενός κράτους. Η θέση αυτή γίνεται εύκολα κατανοητή όταν λαμβάνεται υπόψη ο τουρισμός ως βιομηχανία και συνάμα ως μέσο για την ανάπτυξη της οικονομίας.

1.1 Η εξέλιξη του φαινομένου του τουρισμού στην Ελλάδα διαχρονικά

Ο όρος τουρισμός χρονολογείται από τις αρχές του 19ου αιώνα, ωστόσο το φαινόμενο αυτό έχει λάβει χώρα από πολύ νωρίτερα στην ανθρώπινη ιστορία. Στα χρόνια του πρωτόγονου ανθρώπου, η περιήγηση η οποία ήταν συνδεδεμένη με την εύρεση τροφής καθώς και νέας ασφαλέστερης κατοικίας μπορεί να θεωρηθεί ως μια σύγχρονη μορφή εξερευνητικού τουρισμού. Στην αρχαία Ελλάδα ακόμη, ο τουρισμός ήταν τόσο διαδεδομένος όσο και σήμερα. Οι Ολυμπιακοί Αγώνες από το 776 π.Χ και μετά, αποτελούσαν πόλο έλξης ανθρώπων από διαφορετικές περιοχές. Η "εκεχειρία" μάλιστα, αποτελούσε σημαντική βοήθεια για την συμμετοχή των αθλητών στους αγώνες αλλά και της ίδιας της τουριστικής ζωής. Ο θρησκευτικός τουρισμός γνώριζε μεγάλη ακμή λόγω των επιβλητικών μαντείων που υπήρχαν, όπως των Δελφών και της Δωδώνης, στα οποία οι άνθρωποι συμμετείχαν σε θρησκευτικές τελετές, ζητούσαν χρησμούς ή έκαναν προσφορές σε θεούς. Επιπλέον, στην Κόρινθο υπήρχε συνεδριακός τουρισμός, αφού επισκέπτες από διαφορετικές πόλεις οι οποίοι χωρίζονταν, παρευρίσκονταν και βάση της οικονομικής τους ευχέρειας. Τέλος, υπήρχε σημαντικός πολιτιστικός τουρισμός αφού η Ελλάδα απαρτιζόταν από ποικίλα θέατρα και σκηνές στις οποίες τελούνταν δραματικοί αγώνες και έργα φιλοσόφων.

Στα χρόνια του μεσαίωνα τουρισμός ήταν μια πολυτέλεια που αφορούσε κυρίως τις κοινωνικές ολιγαρχίες και είχε κατά κύριο λόγο θρησκευτικό χαρακτήρα. Συγκεκριμένα, οι άνθρωποι των ολιγαρχικών κοινωνιών στερούσαν την ελευθερία και την δημοκρατία εκείνη την περίοδο και εφαρμόζαν τη συμπεριφορά τους σύμφωνα με τους περιορισμούς της θρησκείας τους. Κατά τη διάρκεια της Αναγέννησης και του Διαφωτισμού, η τέχνη και οι επιστήμες αναπτύχθηκαν ραγδαία ενώ προωθήθηκε η ατομικότητα. Η στροφή στον άνθρωπο λειτούργησε θετικά για την ανάπτυξη του τουρισμού, αφού σαν έννοια προϋποθέτει την ατομική ελευθερία και στοχεύει στην προσωπική ευτυχία. Την περίοδο εκείνη άρχισε η ανάπτυξη του μοντέρνου τουρισμού και προέκυψε ο όρος "τουρισμός".

Σταθμό στην ιστορία του Ελληνικού Τουρισμού, αποτέλεσε το 1929, η ίδρυση του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού. Ο λεγόμενος Ε.Ο.Τ κατά το διάστημα 1929-1936 λειτούργησε παράλληλα με τη δημόσια υπηρεσία (διεύθυνση <<Ξένων και Εκθέσεων>> του ΥΠΕΘΟ) που είχε δημιουργηθεί το 1914. Έχοντας επικεφαλής τον Νικόλαο Λέκκα, παρήγαγε σημαντικό έργο, θέτοντας τις βάσεις του σύγχρονου τουρισμού. Την περίοδο εκείνη οργανώθηκαν τα πρώτα διαφημιστικά προγράμματα, εκδόθηκαν έντυπα και συνάμα τυπώθηκαν αφίσες σε 2 ξένες γλώσσες. Επιπλέον, κατασκευάστηκαν περίπτερα σε αρχαιολογικούς χώρους ενώ θεσπίστηκαν για πρώτη φορά οι τεχνικές προδιαγραφές των ξενοδοχείων. Το 1936 καταργήθηκε ο Ε.Ο.Τ από το καθεστώς Ι. Μεταξά και έδωσε τη θέση του στο Υφυπουργείο Τύπου και Τουρισμού. Οι στόχοι του Υφυπουργείου ήταν η οργάνωση του τουρισμού στο εσωτερικό, η προβολή της χώρας στο εξωτερικό και ιδίως η καλλιέργεια τουριστικής συνείδησης που θεωρήθηκε απαραίτητη προϋπόθεση για οποιαδήποτε τουριστική ανάπτυξη. Όσον αφορά τον τομέα της τουριστικής προβολής, συνεχίστηκε το έργο που είχε ξεκινήσει ο Ε.Ο.Τ αλλά με πολλές δυσκολίες λόγω της γενικής κατάστασης (παγκόσμιος πόλεμος και εμφύλιος). Η τουριστική κίνηση της προπολεμικής περιόδου αξίζει ιδιαίτερης προσοχής, αφού το 1925 καταγράφηκαν 22.500 αφίξεις αλλοδαπών τουριστών, ενώ στα επόμενα έτη μέχρι το 1938 ο αριθμός μετατράπηκε σε 153.632, αύξηση ετησίως κατά 50%. Ο Ε.Ο.Τ επανιδρύθηκε το 1950-51 ως μόνη δημόσια υπηρεσία για τον τουρισμό και προσπάθησε να ανασυγκροτήσει τουριστικά την χώρα. Βασικός στόχος της

υπηρεσίας, ήταν η προσέλκυση αλλοδαπών τουριστών σε μια χώρα που είχε σχεδόν καταστραφεί. Ο Νικόλαος Φωκάς ως επικεφαλής του τουρισμού προχώρησε σε μια σειρά από επιτυχημένες δράσεις όπως, ειδικά προγράμματα διαφημιστικής καμπάνιας στο εξωτερικό, κατασκευή εκατοντάδων πρότυπων τουριστικών εγκαταστάσεων (ξενοδοχεία, οδικοί σταθμοί, εστιατόρια, οργανωμένες, κάμπινγκ κ.ά.) Επίσης, ανέπτυξε τον τουρισμό στα νησιά, εξασφαλίζοντας μεγάλες παραγωγές του Χόλυγουντ όπως, <<Το παιδί και το Δελφίνο>> και τα <<κανόνια του Ναβαρόνε>>, ενώ ίδρυσε την περίοδο 1955-56 τα φεστιβάλ Αθηνών και Επιδαύρου. Ακόμη, εκδόθηκαν δεκάδες αφίσες με εικαστικό περιεχόμενο (Σπ. Βασιλείου, Γ. Μόραλης) που διαφημίζουν τόσο τα νησιά όσο και την ηπειρωτική Ελλάδα. Η ανοδική πορεία του ελληνικού τουρισμού συνεχίστηκε και κατά τη διάρκεια 1970-80, οπότε και αυξήθηκε σημαντικά η ξενοδοχειακή υποδομή της χώρας με τη δημιουργία μικρού ή μεσαίου μεγέθους ξενοδοχειακών μονάδων (57.000 κλίνες σε ξενοδοχεία όλων των τάξεων το 1961 – 286.00. κλίνες το 1980)

Την περίοδο 1985-87 έγινε προσπάθεια βελτίωσης της ποιότητας του τουριστικού προϊόντος της Ελλάδος. Έγινε επιχείρηση απεξάρτησης από τον μαζικό τουρισμό, ενώ επιδιώχθηκε η αξιοποίηση όλων των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της χώρας για την ανάπτυξη των ειδικών μορφών τουρισμού. Τέλος, εκτός από τις προσπάθειες άμβλυνσης της κυριαρχίας του μαζικού τουρισμού, τέθηκαν περαιτέρω στόχοι, όπως η επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, η καλύτερη κατανομή στο χώρο των τουριστικών δραστηριοτήτων και η προστασία του περιβάλλοντος.(Κατσιγιάννης Κ, 2009)

1.2 Η σημασία του τουρισμού στην οικονομία

Ο τουρισμός σαν κλάδος οικονομικής δραστηριότητας, αναμφίβολα αποτελεί σημαντικότατο παράγοντα οικονομικής ανάπτυξης ή μεγέθυνσης. Η συμβολή του στη γενικότερη προσπάθεια των λαών και των πολιτικών εξουσιών για καλύτερη διαβίωση πρέπει κάτω από προϋποθέσεις να θεωρείται δεδομένη. Ο τουρισμός αποτελεί το μέσο για την διακοπή της φτώχειας και συνάμα μια από τις κυριότερες συναλλαγματοφόρες πηγές μιας χώρας. Επιπλέον, αξίζει να τονιστεί ότι συμβάλλει σημαντικά στην ανάπτυξη και προώθηση άλλων κλάδων οικονομικής δραστηριότητας.

Ο τουρισμός ακόμη δημιουργεί νέες θέσεις εργασίας, έστω και εποχιακά, οι οποίες καλύπτονται από άνεργους και πολλούς υποαπασχολούμενους σε αγροτικές περιοχές της περιφέρειας. Εκτενέστερα, είναι ένα κοινωνικό φαινόμενο το οποίο δημιουργεί θέσεις απασχόλησης σε συγκεκριμένο χρόνο και σε συγκεκριμένο τόπο, στον οποίο οι άλλοι κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας – όπως βιομηχανία, γεωργία κλπ. - αδυνατούν να λειτουργήσουν. Άλλη θετική επίδραση του τουρισμού είναι το γεγονός ότι εξασφαλίζει πρόσθετα εισοδήματα στις περιφερειακές κοινότητες και ταυτόχρονα συγκροτεί την ισορροπία μεταξύ αυτών και των αστικών κέντρων, όσον αφορά τον ρυθμό ανάπτυξης τους κοινωνικά και οικονομικά.

Έρευνες και στατιστικές μελέτες έχουν αποδείξει το μέγεθος και την σημασία του φαινομένου του τουρισμού στην οικονομία της Ελλάδος. Ο μεγάλος αριθμός αφίξεων των τουριστών στην Ελλάδα υποδηλώνει παράλληλα την αύξηση των εσόδων σε όλες τις περιφέρειες της χώρας. Συγκεκριμένα, όπως φαίνεται από τα στοιχεία της Γ.Γ. Ε.Σ.Υ.Ε "Αφίξεις αλλοδαπών τουριστών στην Ελλάδα (2000-2007)" από το έτος του 2000 ως το 2007, οι τουρίστες αυξάνονται σχεδόν ανά 1 εκατομμύριο την χρονιά. Αυξημένη άφιξη τουριστών παρουσιαζόταν συνηθέστερα

τους καλοκαιρινούς κυρίως μήνες, ξεκινώντας από τέλη Άνοιξης (Μάιος – Οκτώβριος). (πίνακας Αφίξεις αλλοδαπών τουριστών κατά μήνα 2003-2007) ΕΛ.ΣΤΑΤ. ``Αφίξεις αλλοδαπών τουριστών ανά χώρα προέλευσης (2000-2007)``. Όπως προκύπτει από τα συγκεκριμένα στοιχεία, τα τουριστικά έσοδα παρουσίασαν οριακή μείωση το 2007 σε σχέση με το 2006, ενώ οι 2 σημαντικότερες αγορές για το ελληνικό τουριστικό προϊόν ήταν το Ηνωμένο Βασίλειο και η Γερμανία. Το 2007 αφίχθησαν συγκεκριμένα 2,6 εκατομμύρια Βρετανοί και 2,2 εκατομμύρια Γερμανοί τουρίστες. Στα επόμενα χρόνια από την περίοδο 2007-2011 όπως φαίνεται στον αντίστοιχο πίνακα (ΣΕΤΕ διεθνείς τουριστικές αφίξεις 2000-2011) παρουσιάστηκε μια σχετική μείωση στον αριθμό ξένων επισκεπτών μέχρι και το έτος 2010. Το 2011 οι αφίξεις αυξήθηκαν κατά 1 εκατομμύριο.

Η συμβολή της τουριστικής το 2008 στο ΑΕΠ της Ελλάδας έφτασε το 16,7% (WTTC) ενώ η συνολική απασχόληση στην τουριστική οικονομία (847.000 θέσεις εργασίας) αντιστοιχεί στο 18,6% των απασχολούμενων. Την επόμενη χρονιά, παρουσιάστηκε μια πτωτική τάση ύψους 1%, αφού η συμβολή του τουρισμού στο ΑΕΠ της Ελλάδας έφτασε το 15,7%, ενώ η συνολική απασχόληση στην τουριστική οικονομία (787.600 θέσεις εργασίας) κατέληξε στο 17,4% των απασχολούμενων. Η χρονιά του 2010 απέφερε τα ίδια αποτελέσματα με το 2009. η συμβολή στο ΑΕΠ παρέμεινε περίπου στα ίδια ποσοστά, δηλαδή στα 15,4 % ενώ οι υπολογίσιμες θέσεις εργασίας στο 17,1%. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν

τα αποτελέσματα του 2011, αφού δεδομένου τόσο της ελληνικής όσο και της παγκόσμιας οικονομίας, είναι εμφανής η ανοδική τάση των ποσοστών. Το ποσοστό της προσφοράς στο ΑΕΠ έφτασε το 16,4% ενώ καλύφθηκαν 758.300 θέσεις τουριστικής εργασίας (18,4%). Ακόμη κι αν τα ποσοστά παρουσιάζουν μικρές εναλλαγές και διακρίνονται από μια σταθερότητα τα τελευταία χρόνια (2008-11) η συμβολή του τουρισμού στην Ελλάδα είναι σημαντική. Σε ελάχιστο χρονικό διάστημα και με ουσιαστική έλλειψη υποδομών, η Ελλάδα κατέκτησε σχετικά γρήγορα την 22η θέση παγκοσμίως, όσον αφορά την συνολική τουριστική προσφορά στο παγκόσμιο ΑΕΠ, υποδηλώνοντας κατά αυτόν τον τρόπο την ισχυρή ανταγωνιστικότητά της. (WTTC, 2011)

Οι προβλέψεις για την "τουριστική κατάσταση" της Ελλάδος, το 2012 είναι ευνοϊκές. Η θέση αυτή υποστηρίζεται από τα αποτελέσματα ερευνών που την καθιστούν ως 4ο προτιμώμενο τουριστικό προορισμό στην Ευρώπη.

Σύμφωνα με την δημοσκόπηση Ευρωβαρόμετρο οι προτιμώμενοι προορισμοί θα είναι , η Ισπανία (10%), η Ιταλία (7%), η Γαλλία (6%), η Ελλάδα (4%), η Αυστρία, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Γερμανία (3%). Το 2011 η Ισπανία ήταν η χώρα που δέχτηκε τους περισσότερους επισκέπτες (11%) και ακολουθούν η Ιταλία (9%), η Γαλλία (8%), η Γερμανία (5%), η Αυστρία (5%) και η Ελλάδα (4%).

1.3 Ο Ελληνικός τουρισμός σήμερα

Αξίζει να αναφερθεί το όραμα και οι κινήσεις που πραγματοποιούνται αυτή τη χρονική περίοδο από το ΣΕΤΕ. Ο ΣΕΤΕ αποτελεί έναν Σύνδεσμο Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων, ο οποίος είναι μη κυβερνητικός, μη κερδοσκοπικός οργανισμός που ιδρύθηκε το 1991. Ως στόχο, ο οργανισμός αυτός, έχει την συνεχή ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και την ανάδειξη του πρωταγωνιστικού πόλου του ελληνικού τουρισμού στο σύνολο της οικονομίας. Μέχρι το 2020, ο οργανισμός αυτός έχει αναλάβει ένα σχέδιο δράσης, που αποσκοπεί στην εξασφάλιση υψηλού βιοτικού επιπέδου τόσο για τους πολίτες της Ελλάδος όσο και για τους προσωρινούς επισκέπτες. Ο τουρισμός συνεπώς στοχεύει στην σύνδεση των αξιών και τα νοήματα του ελληνικού πολιτισμού με τις σύγχρονες ανάγκες, τις προσδοκίες και τις αντιλήψεις της παγκοσμιοποιημένης κοινωνίας, αναδεικνύοντας την Ελλάδα στην πρωτοπορία της νέας εποχής. Επίσης, πρέπει να συμβάλλει στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των κατοίκων της Ελλάδας μέσα από τη δημιουργία απασχόλησης και εισοδήματος. Ακόμη, να ενημερώνει και να προστατεύει τους τουρίστες-καταναλωτές εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα το δικαίωμα σε ποιοτικές διακοπές για όλους. Είναι σημαντικό, να αναλάβει πρωτοβουλίες προστασίας και διαχείρισης του περιβάλλοντος μαζί με την προετοιμασία για την αντιμετώπιση των κλιματικών αλλαγών. Να δημιουργήσει υποδομές ποιότητας σε ολόκληρη την Ελλάδα, ώστε να συμβάλλει στην ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη και να αναβαθμίσει το κύρος της επιχειρηματικότητας στην κοινωνία εξασφαλίζοντας παράλληλα τη βιωσιμότητα και κερδοφορία των επιχειρήσεων. Εκτός των άλλων πρέπει να προσδώσει αίγλη στα τουριστικά επαγγέλματα και υπερηφάνεια στους εργαζόμενους. Τέλος, αποσκοπεί να αναπτύξει συνέργειες με άλλους τομείς και κλάδους της οικονομίας, δημιουργώντας και διαχέοντας ακόμη περισσότερα οφέλη σε όλες τις περιοχές της Ελλάδας και μεγαλύτερα τμήματα του πληθυσμού και συνάμα να αυξήσει την ανταγωνιστικότητα της Ελλάδας μέσα από ένα ποιοτικό, value for money, παγκόσμιας κλάσης “greek lifestyle experiences” τουριστικό προϊόν.

Συνεπώς, με αυτό το όραμα, ο τουρισμός πρέπει να γίνει το βασικό εργαλείο των ελληνικών κυβερνήσεων, προκειμένου να πετύχουν τους στόχους της οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής πολιτικής τους.

1.4 Διεθνείς τάσεις τουρισμού

1.4.1 Ιστορική Αναδρομή παγκόσμιου τουρισμού

Ο διεθνής τουρισμός μέχρι να φτάσει στην σημερινή εξέλιξη πέρασε από πολλές φάσεις ανάπτυξης και κορεσμού. Κατά την διάρκεια της Αναγέννησης, ο τουρισμός εμπλουτίζεται με νέα κίνητρα. Οι άνθρωποι ταξιδεύουν με κύριο σκοπό την ευχαρίστηση. Στα πλαίσια των εκπαιδευτικών μετακινήσεων των Άγγλων εγγενών, δημιουργούνται στη Γαλλία δυο ειδών περιηγήσεις:

η "μικρή περιήγηση" (petit tour), που περιλάμβανε το Παρίσι και την νοτιοδυτική Γαλλία, "και η μακρά περιήγηση", που, εκτός των παραπάνω, συμπεριλάμβανε τη Βουργουνδία, την νότια και την νοτιοανατολική Γαλλία. Το 1800 χρησιμοποιείται για πρώτη φορά η λέξη tourist, για να χαρακτηρίσει τα άτομα που συμμετείχαν στη μακρά περιήγηση (grand tour). Το 1811 πρωτοεμφανίζεται η λέξη tourism, για να δηλώσει κατά επεξηγηματικό τρόπο την πρακτική του να ταξιδεύει κανείς από ευχαρίστηση.

Μεταξύ 1840 και 1860, τα χαρακτηριστικά του τουρισμού και η κινητικότητα των τουριστών μεταβάλλονται με την ανακάλυψη και την εξάπλωση του σιδηροδρόμου, που υπήρξε και το πρώτο μέσο μαζικής μεταφοράς. Το 1839 εκδίδονται οι πρώτοι τουριστικοί οδηγοί του "Beaudecker", οι οποίοι αναφέρονται σ' όλα εκείνα τα στοιχεία που αφορούν την πραγματοποίηση "ενός ταξιδιού στο Ρήνο".

Την ίδια σχεδόν περίοδο, ο J.Murray εκδίδει στην Αγγλία ένα "εγχειρίδιο για ταξιδιώτες στην Ελβετία". Βασικά, σ' ένα χρονικό διάστημα μικρότερο από μισό αιώνα, ολόκληρη η Ευρώπη διακατέχεται από τον πυρετό της εξάπλωσης των σιδηροδρομικών δικτύων και τον πολλαπλασιασμό των τουριστικών οδηγών.

Το 1841 στην Αγγλία, ο Thomas Cook οργανώνει το πρώτο ταξίδι με οδηγούς, ενώ το 1845 δημιουργεί στο Λέισεστερ το γραφείο ταξιδιών "Thomas Cook & Son", που στην συνέχεια θα ιδρύσει υποκαταστήματα σε 68 χώρες του κόσμου. Παράλληλα, στα τέλη του αιώνα, παρατηρείται μια χωρίς προηγούμενο ανάπτυξη των ξενοδοχείων πολυτελείας Grand Hotel της Ρώμης το 1893, το Ritz του Παρισιού το 1898, Carlton του Λονδίνου το 1898 κτλ. Στις αρχές του 20^{ου} αιώνα το τουριστικό φαινόμενο μεταβάλλεται. Σ' αυτό συμβάλλουν οι ακόλουθοι λόγοι:

. Η οικονομική συγκυρία της περιόδου 1905-1914

Ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος (1914-1918), όπου οι αριστοκράτες και οι μονάρχες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης ουσιαστικά εξαφανίζονται.

Οι πληθωριστικές τάσεις, που αφανίζουν ολοκληρωτικά τους εισοδηματίες (rentiers),

που αποτελούσαν την tourist society του 19ου αιώνα.

Η οικονομική κρίση του 1929, η οποία καταστρέφει οριστικά τον αριστοκρατικό τουρισμό του 19ου αιώνα.

Μια από τις πιο σημαντικές φάσεις που τον επηρέασε σε μεγάλο βαθμό είναι αυτή του εκδημοκρατισμού αμέσως μετά το τέλος του Β΄ παγκόσμιου πολέμου. Εκείνη την περίοδο ο τουρισμός άρχισε να γίνεται δικαίωμα όλων άσχετα από το επάγγελμα, την κοινωνική και την οικονομική τους κατάσταση.

Η μεταπολεμική εποχή εκτός από το γεγονός ότι έκανε τον τουρισμό πιο δημοκρατικό

και προσιτό φαινόμενο προς τις λαϊκές μάζες έκανε και τους ανθρώπους πιο

πρακτικούς καθώς με τα ταξίδια κατάφερναν να ξεκουράζονται και ανανέωναν τις σωματικές και ψυχικές τους δυνάμεις. Ο τουρισμός εκείνη την περίοδο είχε αποκτήσει ένα πιο μαζικό χαρακτήρα κάτι που τον έκανε εντελώς διαφορετικό από τις πιο παλιές μορφές που ήταν μόνο ένα προνόμιο των πλουσίων.

Ωστόσο ο τρόπος με τον οποίο εκδηλώνεται η μετακίνηση των ανθρώπων από τον τόπο διαμονής τους σε κάποιον άλλον παραμένει ο ίδιος όπως ακριβώς ήταν τα πρώτα χρόνια της ανάπτυξης του τουρισμού.

Η διαφορά των παλαιότερων μορφών τουρισμού και των σημερινών έχει να κάνει με την ποσότητα και με την ποιότητα.

Ο τουρισμός ως φαινόμενο, μεταπολεμικά, πήρε τέτοιες διαστάσεις στις εθνικές οικονομίες με αποτέλεσμα αρκετά κράτη να πάρουν μέτρα για την ανάπτυξη του αλλά και την θέσπιση του ως ένα ξεχωριστού κλάδου της οικονομίας. Παρατηρήθηκε λοιπόν έντονη κρατική παρέμβαση για την ανάπτυξη του τουρισμού μέσω της πραγματοποίησης έργων τουριστικής υποδομής, μέσω χρηματοδοτήσεων, παροχής κινήτρων. Στόχος των χωρών ήταν να αναπτυχθεί ο τουρισμός προκειμένου να ωφεληθεί και η οικονομία τους κάτι το οποίο θα είχε αλυσιδωτές επιδράσεις και σε άλλους κλάδους παραγωγής.

Στην Ελλάδα αυτός ο κρατικός παρεμβατισμός για την ανάπτυξη του τουρισμού δεν πραγματοποιήθηκε με τις κατάλληλες κινήσεις και για αυτό δεν κατάφερε να αναπτυχθεί σε μεγάλο βαθμό, αλλά εξελισσόταν με την πάροδο των ετών.

Παρότι ο τουρισμός είναι για την Ελλάδα ένας σημαντικός κλάδος παραγωγικής δραστηριότητας, αφού η χώρα θεωρείται ως τουριστικός προορισμός, δεν δόθηκε στο παρελθόν η δέουσα σημασία. Το κράτος θα μπορούσε να ασχοληθεί περισσότερο με τα προβλήματα του τουρισμού και να δώσει λύσεις προκειμένου να εκμεταλλευτεί τον κλάδο αυτό όπως θα έπρεπε, αλλά και όπως κάνουν άλλα κράτη ως τουριστικοί προορισμοί και να επωφεληθεί από τις επιρροές του στην οικονομία. (Βαρβαρέσος Σ., 1998)

1.4.2 Λόγοι ανάπτυξης του παγκόσμιου τουρισμού

Οι πιο σημαντικοί λόγοι που οδήγησαν στην ανάπτυξη του διεθνούς τουρισμού είναι οι εξής:

α) Η ανάπτυξη των μέσων συγκοινωνίας και επικοινωνίας.

Μέσω της ανάπτυξης της συγκοινωνίας, η μετακίνηση των τουριστών έγινε πλέον πιο

άνετη, πιο γρήγορη, πιο απλή, αλλά και πιο οικονομική. Με την βελτίωση των διαφορών

συγκοινωνιακών μέσων, για παράδειγμα με τον σιδηρόδρομο, τα πλοία, τα αεροσκάφη

και τα αυτοκίνητα και με την επέκταση των οδικών δικτύων οι μετακινήσεις πλέον ήταν

πιο εύκολες και ο καθένας είχε την δυνατότητα να επιλέξει εκείνο το μέσο που τον εξυπηρετούσε περισσότερο.

Επίσης ένας άλλος παράγοντας που συνέβαλε στην ανάπτυξη του διεθνούς τουρισμού

είναι η επέκταση και η τελειοποίηση των συστημάτων επικοινωνίας, γεγονός που βοήθησε στον περιορισμό των αποστάσεων.

β) Η βελτίωση των ατομικών εισοδημάτων των εργαζομένων.

Ο προσανατολισμός της οικονομίας σε διάφορες χώρες ως προς την εφαρμογή μιας πολιτικής οικονομικής ανάπτυξης είχε σαν αποτέλεσμα την αύξηση του κατά κεφαλήν εθνικού εισοδήματος, των μισθών και του βιοτικού επιπέδου των εργαζομένων.

Βαρβαρέσος Σ. , 1998, «Τουρισμός, Έννοιες, Μεγέθη, Δομές», Εκδόσεις Προπομπός

Αποτέλεσμα αυτού ήταν η ανάπτυξη του μαζικού τουρισμού και η αύξηση των διεθνών τουριστικών ρευμάτων.

γ) Η άνοδος του πολιτιστικού επιπέδου των λαών.

Η επέκταση του μορφωτικού επιπέδου των λαών και η γνώση για τον κόσμο και της ιστορίας του οδήγησαν στην εξέλιξη του τουριστικού επιπέδου και της ανάγκης του ανθρώπου να επισκεφθεί άλλους κόσμους και άλλων ειδών κουλτούρες. Συνέπεια όλων αυτών των οικονομικών και κοινωνικών μεταβολών και της αύξησης του πολιτιστικού επιπέδου των λαών, ήταν η αύξηση της τουριστικής κίνησης.

δ) Η εξασφάλιση κοινωνικών παροχών στις οικονομικά ασθενέστερες τάξεις.

Με την παροχή κοινωνικής ασφάλισης όπως συντάξεις, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, επιδόματα αδείας κ.α. επιτεύχθηκε βελτίωση της οικονομικής κατάστασης των εργαζομένων με αποτέλεσμα να είναι ευκολότερο για αυτούς να κάνουν διακοπές.

Με την επέκταση του θεσμού των αδειών αναπαύσεως αυξήθηκε και η τουριστική ζήτηση. Τέλος με την «αύξηση του ελεύθερου χρόνου λόγω της ανάπτυξης της τεχνολογίας και την ταυτόχρονη μείωση των ωρών εργασίας των εργαζομένων ενισχύθηκε ο τουρισμός προκειμένου να καλυφθεί ο ελεύθερος χρόνος των ατόμων.

ε) Η πληρότητα της ενημέρωσης.

Η συστηματική και η οργανωμένη ενημέρωση των ατόμων από τον τύπο, την τηλεόραση, τα διαφημιστικά φυλλάδια, τις τοιχοκολλήσεις και τις ειδικές εκδόσεις βοήθησαν στην έμμεση γνωριμία διαφόρων τουριστικών προορισμών και στην τουριστική διακίνηση.

στ) Ο αστυκεντρισμός.

Η εξέλιξη του επέδρασε θετικά στην ανάπτυξη του τουρισμού ήταν η κοινωνικοποίηση του τουρισμού και ο εκδημοκρατισμός του δηλαδή το γεγονός ότι η ανάπτυξη του σύγχρονου τουρισμού είναι στενά δεμένη με την ανάπτυξη της βιομηχανίας και της αστυφιλίας.

η) Άλλοι λόγοι. Είναι η δικαιότερη κατανομή του εθνικού εισοδήματος και του πλούτου, η ανάπτυξη των τουριστικών επιχειρήσεων και η διεθνοποίηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

1.4.3 Η Αρνητική και η θετική συμβολή του παγκόσμιου τουρισμού στην οικονομική ανάπτυξη

Ο τουρισμός ως οικονομικό φαινόμενο συμβάλλει θετικά αλλά και αρνητικά στην ανάπτυξη μιας οικονομίας.

- Η Θετική συμβολή είναι στο ότι βοηθά στην αύξηση του Α.Ε.Π., στην δημιουργία θέσεων απασχόλησης, στον περιορισμό του ελλείμματος του ισοζυγίου εξωτερικών

πληρωμών, στην οικονομική ενίσχυση της περιφέρειας, στην προώθηση της επιχειρηματικότητας όσων παράγουν προϊόντα και υπηρεσίες για τις τουριστικές ανάγκες

των ανθρώπων και προβάλλει την εικόνα μιας χώρας στο εξωτερικό. Σύμφωνα μάλιστα

με ακόμη πιο πρόσφατα στοιχεία, η οικονομική συνεισφορά στις εθνικές οικονομίες, και

ιδιαίτερα στην ελληνική συνεχίζει να αυξάνει, καθώς ενδεικτικά για τη χώρα μας, το ποσοστό απασχολουμένων μεγαλώνει έως το 2003 και φθάνει από το 16,5% στο 17,38%, ενώ και ως ποσοστό του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (Α.Ε.Π.) από 14,3% φθάνει πλέον στο 15%. Ο παρακάτω πίνακας, που καλύπτει ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, είναι απόλυτα ενδεικτικός.

Πίνακας 4.3.1. Ο τουρισμός ως ποσοστό του ΑΕΠ και συνολικής απασχόλησης

Χώρες Ο τουρισμός ως

ποσοστό του ΑΕΠ

Η Τουριστική

απασχόληση ως

ποσοστό της συνολικής

απασχόλησης

Ισπανία 18,38 20,11

Πορτογαλία 15,4 16,96

Ελλάδα 15,00 17,38

Αυστρία 14,85 16,77

Λουξεμβούργο 12,42 14,54

Γαλλία 12,30 13,94

Φιλανδία 11,49 12,01

Ιταλία 11,36 12,20

Ηνωμένο Βασίλειο 10,87 10,22

Βέλγιο 10,25 11,03

Γερμανία 9,88 10,78

Ολλανδία 9,81 9,65

Δανία 8,74 8,81

Ιρλανδία 8,53 7,68

Σουηδία 7,52 7,22

Πηγή : WTTC 2003

Η συμβολή του τουρισμού στο ΑΕΠ και την απασχόληση στην Ελλάδα το 2006 είναι από τις υψηλότερες στις χώρες της ΕΕ-25, μετά την Ισπανία (ΑΕΠ: 17,8%, Απασχόληση: 19,1%), την Πορτογαλία (ΑΕΠ: 15,5%, Απασχόληση: 17,7%), την Κύπρο (ΑΕΠ: 23,3%, Απασχόληση: 29,7%), την Αυστρία (ΑΕΠ: 16,6%, Απασχόληση: 19,1%) 56 και την Κροατία (ΑΕΠ: 20,1%, Απασχόληση: 23,1%). Ειδικότερα, η συμμετοχή του κλάδου των ξενοδοχείων και εστιατορίων στο ΑΕΠ, σύμφωνα με στοιχεία της ΕΣΥΕ, έχει αυξητική πορεία τα τελευταία δέκα έτη και

διαμορφώνεται στο 8,6% το 2005, από 6,5% το 1995. Επίσης ενισχύει οικονομικά και άλλους κλάδους που συνεργάζονται με την τουριστική βιομηχανία όπως ο αγροτικός τομέας, η οικονομία των μεταφορών, η ναυτική οικονομία, οι κατασκευαστικές εταιρίες, οι επιχειρήσεις εξοπλισμών ξενοδοχείων, οι επιχειρήσεις ηλεκτρισμού, τηλεπικοινωνιών και ύδρευσης.

Οι ανάγκες του ανθρώπου με την πάροδο των ετών συνεχώς εξελίσσονται και αυξάνονται και συνεπώς και οι τουριστικές επιχειρήσεις θα πρέπει να εξελίσσονται προκειμένου να ανταποκριθούν τελικά στις ανάγκες των τουριστών.

Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα ταυτόχρονα με τον τουριστικό κλάδο να επηρεάζονται και άλλοι παραγωγικοί κλάδοι με συνέπεια ο τουρισμός να επηρεάζει τους δείκτες της οικονομίας και άλλων κλάδων εκτός του τουριστικού με θετικό τρόπο.

- Η Αρνητική συμβολή είναι ότι αποπροσανατολίζει την επενδυτική δραστηριότητα, επηρεάζει τα ήθη και τα έθιμα μιας περιοχής, δημιουργεί πληθυσμιακές πιέσεις και πληθωριστικές πιέσεις αφού οι τουρίστες ξοδεύουν περισσότερα χρήματα με συνέπεια την αύξηση της ζήτησης και στην συνέχεια των τιμών, εξάρτηση της χώρας υποδοχής από τους διεθνείς Tour-Operators, οι αλλοιώσεις του φυσικού περιβάλλοντος.

Για να αποφευχθούν οι παραπάνω αρνητικές συνέπειες του τουρισμού ώστε να μην αποδυναμώσει τις άλλες παραγωγικές δραστηριότητες θα πρέπει η ανάπτυξη του κλάδου να είναι προγραμματισμένη και ελεγχόμενη.

(Παπαδάκη - Τζεδάκη Στ., 1999)

Κεφάλαιο Δεύτερο

Η Ελλάδα ως τουριστικός προορισμός

Η Ελλάδα αποτελεί κορυφαίο τουριστικό προορισμό παγκοσμίως. Την τελευταία δεκαετία, ο αριθμός των τουριστών αυξάνεται σταθερά. Το 2004, 14,2 εκατομμύρια άτομα επισκέφθηκαν την Ελλάδα, αριθμός που αυξήθηκε σε 17 εκατομμύρια το 2008 και αναμένεται ότι οι επισκέπτες θα αυξηθούν σε 20 εκατομμύρια στα επόμενα χρόνια, σχεδόν το διπλάσιο του πληθυσμού της χώρας.

2.1 Διαχρονική αξία, παγκόσμιος προορισμός

Η Ελλάδα αποτελεί κορυφαίο τουριστικό προορισμό παγκοσμίως. Η Ελλάδα κατατάσσεται ανάμεσα στους Top 10 τουριστικούς προορισμούς για το 2010 σύμφωνα με τη Lonely Planet και επίσης βρίσκεται στη δεύτερη θέση σύμφωνα με τα Telegraph Travel Awards 2008 της Αγγλίας στην κατηγορία της Καλύτερης Ευρωπαϊκής Χώρας.

Την τελευταία δεκαετία, ο αριθμός των τουριστών αυξάνεται σταθερά. Το 2004, 14,2 εκατομμύρια άτομα επισκέφθηκαν την Ελλάδα, αριθμός που αυξήθηκε σε 17 εκατομμύρια το 2008 και αναμένεται ότι οι επισκέπτες θα αυξηθούν σε 20 εκατομμύρια τα επόμενα χρόνια, σχεδόν το διπλάσιο του πληθυσμού της χώρας.

2.2 Νέα εποχή τουριστικών επενδύσεων

Ο συνεχώς αυξανόμενος αριθμός τουριστών καθώς το προφίλ του σημερινού ταξιδιώτη, απαιτούν διαφοροποίηση και εμπλουτισμό του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος της χώρας μας καθώς και την ανάπτυξη αντίστοιχης υποδομής. Οι επενδυτές θα βρουν στην Ελλάδα ένα μεγάλο εύρος ευκαιριών, πρόσφορο έδαφος για νέες επενδύσεις και μερικές από τις ομορφότερες τοποθεσίες στον κόσμο.

2.3 Ένα μοναδικό τοπίο

Η Ελλάδα διαθέτει περισσότερα από 15.000 χιλιόμετρα παραλίας, 190.000 ακτές και 6.000 μεγάλα και μικρότερα νησιά. Οι επισκέπτες ανακαλύπτουν ποικίλες επιλογές σε τομείς όπως η ιστιοπλοΐα και οι κρουαζιέρες, τα ταξίδια κινήτρων και τις αποδράσεις σαββατοκύριακου, που παρουσιάζουν νέες ευκαιρίες σε εξειδικευμένες (niche markets) και ελκυστικές αγορές. Παρθένες παραλίες, επιβλητικά βουνά, πλούσια ιστορία και παραδόσεις, θεαματικά τοπία και φημισμένη φιλοξενία είναι τα στοιχεία που προσελκύουν επισκέπτες από όλο τον κόσμο στον τόπο που γεννήθηκε η δημοκρατία.

Το μεσογειακό κλίμα της Ελλάδας είναι ιδανικό για τουρισμό καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου. Σήμερα μία από τις βασικές προτεραιότητες της Ελληνικής Πολιτείας είναι να δημιουργήσει μία δυναμική και βιώσιμη τουριστική υποδομή για όλες τις εποχές του χρόνου που θα ανταποκρίνεται στις προκλήσεις του 21ου αιώνα. Σύμφωνα με το Travel & Tourism Competitiveness Report, 2009, που δημοσιεύτηκε από το World Economic Forum, η Ελλάδα κατέχει συνολικά την 24η θέση μεταξύ 133 χωρών, και παράλληλα βρίσκεται στο Top 10 σε μία σειρά από σημαντικούς επιμέρους δείκτες (3η Θέση: Prioritization of travel & tourism subindex, 9η θέση: World Heritage cultural sites, 5η θέση: Tourism infrastructure, 1η θέση: Physician density subindex.).

2.4 Βασικός τομέας της οικονομίας

Ο τουρισμός αποτελεί το 18% του ΑΕΠ της Ελλάδας, απασχολεί περισσότερα από 900.000 άτομα και είναι η μεγαλύτερη πηγή άδηλων πόρων της χώρας (36% το 2007).

Σήμερα, λειτουργούν περισσότερα από 9.000 ξενοδοχεία στην Ελλάδα. Το γεωγραφικό εύρος των τουριστικών προορισμών είναι ιδιαίτερα μεγάλο, εξαιτίας του γεγονότος ότι η Ελλάδα διαθέτει πάνω από 6.000 μεγάλα και μικρότερα νησιά. Επιπλέον, η μεγάλη ποικιλία σε φυσικά τοπία, ο μεγάλος αριθμός ιστορικών μνημείων και χωριών και η δυνατότητα πολλών δραστηριοτήτων υποδηλώνουν ότι οι ευκαιρίες ουσιαστικά είναι απεριόριστες.

Το 85% περίπου των επισκεπτών έρχονται από τη Δυτική Ευρώπη: 21,2% από το Ηνωμένο Βασίλειο, 17,5% από τη Γερμανία, 8,8% από την Ιταλία, 5,3% από τη Γαλλία, 5,2% από την Ολλανδία και 7,5% από σκανδιναβικές χώρες.

Επιπλέον, αυξάνονται όλο και περισσότερο οι επισκέπτες από την Ανατολική Ευρώπη και την Κίνα.

Κεφάλαιο Τρίτο

Η ΛΕΥΚΑΔΑ ΩΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΣ

3.1 Χαρακτηριστικά

Η Λευκάδα αποτελεί <<το σμαραγδένιο νησί>> του Ιονίου πελάγους, ανάμεσα από την Κέρκυρα και την Κεφαλονιά. Είναι το τέταρτο σε μέγεθος νησί των Επτανήσων με έκταση 302 τ.χ και πληθυσμό 23.000 κατοίκων. Η Λευκάδα σχεδόν ακουμπά τις ακτές της Ακαρνανίας στη Δυτική Ελλάδα, ενώ από ορισμένους αρχαίους ιστορικούς όπως τον Θουκυδίδη και τον Στράβων, έχει αναφερθεί ως χερσόνησος. Η απόσταση μεταξύ τους είναι στα 50 μέτρα και συνδέονται μέσω πλωτής κινητής γέφυρας. Επιπλέον, γύρω από το νησί της Λευκάδας υπάρχουν άλλα μικρότερα νησάκια, όπως το Μεγανήσι (το νησί των ναυτικών), ο Κάλαμος, ο Καστός, η Μαδουρή (στην οποία βρίσκεται το σπίτι του Αριστοτέλη Βαλαωρίτη), ο Σκορπιός (το ιδιωτικό νησί του Αριστοτέλη Ωνάση), που όλα μαζί αποτελούν διοικητικά τον νομό της Λευκάδας με πρωτεύουσα την ομώνυμη πόλη.

Η Λευκάδα αποτελείται από πλήθος ποικιλόμορφων δέντρων και καταγάλανων θαλασσών. Είναι ένα νησί, το οποίο συνδυάζει το βουνό και την θάλασσα. Τα βουνά του νησιού είναι το Μέγα Όρος με υψόμετρο 1012 μ., ο Άγιος Ηλίας με υψόμετρο 1040 μ., το όρος Σταυρωτά με υψόμετρο 1140 μ., ο Πύργος με υψόμετρο 1058 μ. αλλά και βουνά με χαμηλότερο υψόμετρο, όπως Σκάρος, Στρογγυλό όρος 820 μ., Σικερό και Αχράδα με υψόμετρο κάτω των 550 μ. Ανάμεσα στα βουνά υπάρχουν οι πεδιάδες της Φλέβας, της Βασιλικής και του Εγκλισμένου. Σε πολλά σημεία του νησιού οι ορεινοί όγκοι πέφτουν απότομα στην θάλασσα σχηματίζοντας απόκρημνες ακτές. Τέτοιες ακτές – οι οποίες λόγω της διαφορετικότητας και του ασυνήθιστου άγριου τοπίου αποτελούν πόλο έλξης πολλών

τουριστών – είναι το Πόρτο Κασίκι, οι Εγκρεμνοί, το Κάθισμα, το Καλαμίτσι, τα Πευκούλια, το Αγιοφύλλι και πολλές άλλες.

Όσον αφορά το κλίμα της περιοχής, είναι μεσογειακό. Διακρίνεται από την μεγάλη ηλιοφάνεια και τη μικρή νέφωση, κατά την θερινή περίοδο, ενώ κατά τη χειμερινή δίνει συχνές βροχές, αλλά σπάνια παγετό ή χιόνι. Το καλοκαίρι είναι ζεστό και οι άνεμοι που επικρατούν κάνουν την ατμόσφαιρα ευχάριστη. Ακόμη, οι πεδιάδες της είναι πολύ εύφορες και παράγουν λάδι, ελιές, σιτηρά κλπ. Τέλος, ιδιαίτερης σημασίας χρήζει η τεράστια λημνοθάλασσα που βρίσκεται στα βόρεια του νησιού που δημιουργεί υδροβιότοπο για πολλά είδη πουλιών, ενώ ταυτόχρονα χρησιμοποιείται ως βάση για παραδοσιακές ιχθυοκαλλιέργειες.

3.2 ΜΥΘΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ- ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΝΗΣΙΟΥ

Η Λευκάδα έχει μια πλούσια ιστορία κατα τη διάρκεια των αιώνων. Το όνομα της νήσου Λευκάδας προήλθε από το όνομα <<Λευκάς άκρα>>, αρχαιότερη ονομασία του σημερινού Λευκάτα, νοτιότερου ακρωτηρίου του νησιού. Το άσπρο χρώμα των βράχων του ακρωτηρίου έπαιξε ρόλο για την ονομασία, αλλά η μυθολογική παράδοση προσδίδει τελείως διαφορετικά αίτια και στοιχεία για την ονομασία του νησιού. Συγκεκριμένα, η Λευκάς πέτρα λοιπόν του ακρωτηρίου πήρε το όνομα της από τον Λεύκο, έναν άτυχο Ζακυνθινό σύντροφο του ομηρικού Οδυσσέα. Η παράδοση αναφέρει ότι το άλμα από τον βράχο αυτό, αποτελούσε λύτρωση και αυτόματη απαλλαγή από τον παράφωρο έρωτα. Η παράδοση ξεκινά με την Θεά Αφροδίτη, η οποία για να απαλλαγεί από τον έρωτά της για τον Άδωνη, αναγκάστηκε από τον αδερφό της Θεό Απόλλωνα – ο οποίος είχε και ιερό πάνω στο βράχο- να πηδήξει στα νερά του Ιονίου από τον Λευκάτα. Πράγματι η Αφροδίτη ελευθερώθηκε από το πάθος της. Όταν ρώτησε τον Απόλλωνα πώς έγινε αυτό το θαύμα, εκείνος αποκρίθηκε ότι ο βράχος είχε αθτή την ιδιότητα γιατί τον χρησιμοποιούσε ως τόπο ξεκούρασης ο πατέρας Θεών και ανθρώπων Δίας.

Πολλοί απαλλάχτηκαν από το ερπητικό τους πάθος πηδώντας από την Λευκάδα πέτρα, όπως μας παραδίδει η αρχαία παράδοση. Ανάμεσα τους ο Κέφαλος που τον είχε τρελάνει το πάθος του για τον Πτερέλα και οι ποιητές Νικόστρατος και Χαρίνος. Όμως ο μύθος που πραγματικά συγκίνησε και ενέπνευσε καλλιτέχνες ανά τους αιώνες, είναι αυτός που θέλει την ποιήτρια Σαπφώ από την Λέσβο να πηδάει από τον βράχο για χάρη του Φαίωνα. Οι Βενετοί ονόμαζαν το ακρωτήριο του Λευκάτα, ακρωτήριο της Σαπφούς και ο λαός ‘‘Πήδημα της Κυράς’’. Τέλος, με το ιερό του θεού Απόλλωνα στον βράχο του Λευκάτα συνδέεται και μια ακόμη παράδοση που θέλει τους Λευκαδίτες στην αρχαιότητα να κάνουν κάθε χρόνο έναν τελετουργικό καθαρό της πόλης τους πετώντας από τον βράχο έναν κατάδικο για λόγους αποτροπής του πιθανού κακού ή πιθανής τιμωρίας από τους θεούς. Αυτόν τον κατάδικο προσπαθούσαν να του μετριάσουν την πτώση και να του σώσουν τη ζωή βάζοντας του φτερά πουλιών, ενώ βάρκες τον περίμεναν στη θάλασσα για να τον διώξουν -σε περίπτωση που επιζούσε- μακριά από τη Λευκάδα.

3.3 Ιστορική πορεία νησιού

Από ιστορική άποψη, τα ίχνη της ζωής στο νησί ξεκινούν από την Νεολιθική εποχή. Οι ιστορικές πηγές αναφέρουν τους Λευκαδίτες να παίρνουν μέρος στην Ναυμαχία της Σαλαμίνας, στη μάχη των Πλαταιών, τον Πελοποννησιακό πόλεμο, στην εκστρατεία του Μεγάλου Αλεξάνδρου και στον πόλεμο εναντίων των Ρωμαίων τον 3^ο π.Χ αιώνα. Η ιστορία της άρχισε να γράφεται από τα τέλη περίπου του 7^{ου} αιώνα όταν αποίκησαν το νησί οι Κορίνθιοι και άνοιξαν τον Ισθμό. Σιγά σιγά η Λευκάδα εξελίχθηκε σε εμπορικό κέντρο. Από ανασκαφές που πραγματοποίησε ο γερμανός αρχαιολόγος Βίλελμ Ντέρπφελντ στην περιοχή του Νυδριού ανακάλυψε ευρήματα από την εποχή του Χαλκού (2000 π.Χ) και διατύπωσε τη θεωρία ότι η Λευκάδα είναι η Ομηρική Ιθάκη. Το 1923 δίνεται σαν προίκα στον Ιωάννη Ορσίνι, από τον ηγεμόνα του Δεσποτάτου της Ηπείρου, Νικηφόρο. Ο Ορσίνι έκτισε το φρούριο της πόλης, ώστε να προστατέψει το νησί απ’ τις επιδρομές των πειρατών. Το όνομα του φρουρίου, Αγία Μαύρα που υπήρξε για αιώνες και ονομασία

ολόκληρου του νησιού, προέρχεται από τον ναό της Αγίας Μαύρας, εντός του Κάστρου, που ίδρυσαν προς το 1331 οι Ανδηγαυοί –υποστηρίχθηκε ότι το όνομα δόθηκε και ως ανάμνηση της γεωγραφικής καταγωγής των ιδρυτών του. Ένας συνοικισμός εκτός του κάστρου στα δυτικά του, ονομαζόταν Χώρα. Ήταν ο ένας από τους δύο οικισμούς κοντά στο κάστρο κατά τη μεσαιωνική περίοδο. Ο άλλος βρισκόταν ανατολικά του φρουρίου προς τη Στερεά, η Άλλη μεριά. Το φρούριο ήταν η έδρα του ηγεμόνα και του διοικητικού του μηχανισμού, γεγονός που την καθιστούσε πόλη. Ο μηχανισμός αυτός αποτυπώνονταν οικιστικά στην κατοικία του ηγεμόνος (μετά το 1331) στο νότιο τμήμα του φρουρίου στη μοναδική χριστιανική εκκλησία του και στα μνήματα των ηγεμόνων.

Το 1479 οι Οθωμανοί κατέλαβαν το νησί, κυριαρχία που κράτησε για περίπου 200 χρόνια. Η Λευκάδα, λόγω της γεωγραφικής της θέσης, έγινε το μοναδικό νησί απ' τα Επτάνησα που γνώρισε την τουρκική κατοχή. Το 1684 πέρασε στα χέρια των Ενετών, οι οποίοι μετέφεραν την πόλη απ' το κάστρο, όπου ήταν κτισμένη, στη σημερινή της θέση. Έτσι, έπειτα από 200 έτη οθωμανικής κατοχής, το νησί πέρασε στα χέρια των Βενετών και πλέον η μοίρα του ήταν ίδια με τη μοίρα των άλλων νησιών του Ιονίου. Τα Ιόνια νησιά πλέον είχαν πολιτική και κοινωνική ενότητα. Οι Βενετοί υποστήριζαν αναγνώριζαν κι επέτρεπαν στα Επτάνησα την τοπική τους αυτονομία δημιουργώντας τοπικές αυτοδιοικήσεις, χωρίς όμως αυτό να σημαίνει την έλλειψη επιρροής των βενετσιάνικων στοιχείων στις υποδομές και τον τρόπο ζωής των κατοίκων του κάθε νησιού. Στοιχεία που είναι έντονα ακόμα και σήμερα.

Το 1797 η Γαλλία με αρχηγό τον Ναπολέον Βοναπάρτη κατέλαβαν τη Λευκάδα, όπως και τα υπόλοιπα Επτάνησα. Τα οικονομικά μέτρα των Γάλλων Δημοκρατικών όμως ήταν αβάσταχτα για τους ντόπιους πολίτες και προκάλεσαν δυσαρέσκεια. Το 1798 ο Ρωσοτουρκός έκαναν επέλαση στο Ιόνιο και πήραν υπό την κυριαρχία τους τα Επτάνησα. Το 1807 η Λευκάδα και όλα τα νησιά του Ιονίου πέρασαν στα χέρια της Γαλλίας, η οποία είχε αλλάξει το πολίτευμά της, έχοντας δημιουργήσει ένα αυτοκρατορικό καθεστώς. Το 1810 οι Βρετανοί κυριεύσαν το νησί και μέχρι το 1814 είχαν καταλάβει όλα τα Επτάνησα. Τα αυστηρά μέτρα κι οι αυταρχικοί νόμοι των Άγγλων όμως, είχαν ως συνέπεια τις αντιδράσεις των πολιτών με αποτέλεσμα να υπάρχουν επαναστάσεις κι εξεγέρσεις, όπως εκείνη των Λευκαδιτών το 1819 που καταπολεμήθηκε με βιαιότητα και βαρβαρότητα.

Τέλος, το 1864, η Λευκάδα μαζί με τα άλλα Ιόνια νησιά, σύμφωνα με τις συνθήκες του '63 και '64, παραχωρήθηκε επίσημα στην Ελλάδα και τα Επτάνησα μετά από πολλούς αιώνες ξένων κατοχών ήταν πλέον ελεύθερα.

3.4 ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ – ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

Η Λευκάδα είναι ένας τουριστικός προορισμός ο οποίος πλεονεκτεί όσον αφορά τις παραλίες, τον τρόπο πρόσβασης, τις δραστηριότητες που προσφέρει και την πλούσια πολιτιστική της ιστορία, ενώ υστερεί σημαντικά στον τρόπο οργάνωσης και διαχείρισης των στοιχείων αυτών. Συγκεκριμένα, το κλίμα του νησιού είναι ήπιο, με ηλιόλουστο καιρό και καλές θερμοκρασίες τόσο των θαλασσών της όσο και της ατμόσφαιράς της. Τους χειμερινούς μήνες οι θερμοκρασίες χαρακτηρίζονται μέτριες, ενώ η βροχή εμφανίζεται σε μικρά χρονικά διαστήματα. Η Λευκάδα είναι το μοναδικό νησί της Ελλάδος, το οποίο μπορεί να επισκεφθεί κανείς οδικώς, αφού συνδέεται με την Ακαρνανία μέσω πλωτής γέφυρας. Η διαδικασία αυτή δίνει τη δυνατότητα στους επισκέπτες, γρηγορότερης πρόσβασης και εξοικονόμησης χρημάτων. Η έκταση της επιπλέον, είναι ιδανική. Ο χρόνος που απαιτείται για την γνωριμία με το νησί και τα αξιοθέατά της δεν είναι πολύ μεγάλος, αφού και το οδικό της δίκτυο είναι ικανοποιητικά ανεπτυγμένο.

Το συγκεκριμένο νησί του Ιονίου απαρτίζεται από τις πιο όμορφες παραλίες ολόκληρης της Ελλάδος και της Ευρώπης ακόμη. Μέσω ψηφοφοριών σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, η παραλία "Πόρτο Κασιόκι" έχει γίνει γνωστή λόγω της κατάταξης της στην Τρίτη θέση.

Επιπλέον, η παραλία “Κάθισμα”, “Εγκρεμνοί” και “Αγιοφύλλι” ακολουθούν σε υψηλές θέσεις στην εν λόγω λίστα. Εκτός από την κατάταξη των συγκεκριμένων παραλιών, πολλές παραλίες έχουν γνωρίσει την διάκριση από τον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού με την αποδοχή γαλάζιας σημαίας. Βραβεύσεις έχουν πραγματοποιηθεί ακόμη για αρκετές πολυτελείς μεζονέτες.

Το νησί βρίσκεται σε κεντρικό σημείο, ανάμεσα από τα υπόλοιπα Ιόνια νησιά. Η Λευκάδα δίνει την δυνατότητα στον επισκέπτη μέσω ferry- boat , να μεταβεί στην Κεφαλονιά και την Ιθάκη. Επιπλέον, σημειώνονται πολλές κρουαζιέρες μικρών και μεγάλων πλοίων περιμετρικά του νησιού, με προορισμό τα Πριγκηπόνησα και τις βραβευμένες παραλίες της περιοχής. Συγκεκριμένα, είναι εφικτή η πρόσβαση και η γνωριμία με το ιδιόκτητο νησί του Ωνάση, τον Σκορπιό καθώς και το νησί του Αριστοτέλη Βαλαωρίτη. Συνάμα με αυτό τον τρόπο γίνεται εφικτή η επίσκεψη στις μαγευτικές παραλίες, από ανθρώπους που δεν έχουν μεταφορικό μέσο.

Η ενετοκρατία και η κυριαρχία της Λευκάδος από τους Άγγλους, βοήθησε σημαντικά την πολιτιστική της ανάπτυξη. Η αλληλεπίδραση μεταξύ των διαφορετικών λαών ώθησε την γνωριμία και εκτενέστερα την ανάπτυξη της Τέχνης. Το γεγονός αυτό κάνει αυτόματα την Λευκάδα, πλούσιο και αξιόλογο πολιτιστικό προορισμό. Οι ποιητές όπως ο Αριστοτέλης Βαλαωρίτης, ο Άγγελος Σικελιανός, ο Λευκάδιος Χέρν γεννήθηκαν και έζησαν στην Λευκάδα. Η δράση τους και οι ποιητικές τους δημιουργίες συνέβαλλαν ιδιαίτερα ώστε να καθιερωθεί η Λευκάδα ως εναλλακτικός τουριστικός προορισμός. Η δημιουργία της Φιλαρμονικής που χρονολογείται από το 1850, υποδηλώνει το έντονο πολιτιστικό στοιχείο του νησιού και την επιθυμία για ενασχόληση με τις Τέχνες. Μέγιστο πολιτιστικό γεγονός, το οποίο προσελκύει ανθρώπους που ενδιαφέρονται για εναλλακτικούς τρόπους διασκέδασης ,είναι και το Φεστιβάλ Φολκλόρ. Η εν λόγω εκδήλωση αφορά την παρουσίαση των παραδοσιακών χορών από χώρες όλου του κόσμου. Επιπλέον, υπάρχουν και ποικίλες αθλητικές θαλάσσιες δραστηριότητες όπως wakeboard, kite surf, οι οποίες μπορούν να ενισχύσουν την προσπάθεια καθιέρωσης του εναλλακτικού τουρισμού.

Όπως σε κάθε μέρος του κόσμου, έτσι και στην Λευκάδα υπάρχουν ορισμένες καίριες ελλείψεις όσον αφορά το θέμα του τουρισμού και την εξυπηρέτηση των ανθρώπων. Η Λευκάδα είναι το μοναδικό νησί, που ενώνεται με τη στεριά μέσω πλωτής γέφυρας. Κατά τη διάρκεια των καλοκαιρινών μηνών, λόγω της στενότητας της μοναδικής γέφυρας, δημιουργείται στην είσοδο του νησιού, κυκλοφοριακή συμφόρηση. Εκτός από την στενότητα της γέφυρας, η μετακίνηση της προκειμένου να εισέλθουν καράβια στην περιοχή, καθυστερεί τους επισκέπτες με τα αυτοκίνητα. Ίσως το συγκεκριμένο πρόβλημα να είχε αποφευχθεί εάν υπήρχε μια δεύτερη γέφυρα ή ένας άλλος τρόπος πρόσβασης. Ο εναλλακτικός αυτός τρόπος έχει συζητηθεί και έχουν αρχίσει να γίνονται προσπάθειες για την επίτευξη –δημιουργία υποθαλάσσιας σήραγγας που θα εξυπηρετεί την πλειονότητα των ανθρώπων

Αν και η Λευκάδα αποτελεί, έναν αξιόλογο προορισμό τόσο των ξένων όσο και των Ελλήνων παρουσιάζει έλλειψη σε μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες. Συγκεκριμένα, το νησί αποτελείται από μικρές ξενοδοχειακές μονάδες και ενοικιαζόμενα δωμάτια. Υπάρχουν μόλις 3 μεγάλα ξενοδοχεία 5 αστέρων , τα οποία είναι οργανωμένα και μπορούν να εξυπηρετήσουν κόσμο με μεγαλύτερες ανέσεις. Το αρνητικό στοιχείο στην διαδικασία αυτή, είναι το γεγονός ότι η ποιότητα ορισμένων καταλυμάτων που ήδη υπάρχουν στο νησί δεν είναι πλήρως ικανοποιητική. Τόσο οι ιδιοκτήτες των καταλυμάτων, όσο και ο Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού φέρουν ευθύνες για την ελλιπή φιλοξενία των τουριστών. Η έλλειψη αυτή καθώς και η λανθασμένη διαχείριση βλάπτουν σοβαρά την αξιοπιστία της Λευκάδος ως καλοκαιρινού προορισμού. Αξίζει να σημειωθεί, βεβαίως, ότι υπάρχουν επιχειρήσεις με υψηλές προδιαγραφές που δεν έχουν ουδεμία σχέση με αυτή τη κατάσταση.

Το τελευταίο διάστημα, πραγματοποιήθηκαν μεγάλα έργα υποδομής στις παραθαλάσσιες περιοχές, τόσο στην πόλη της Λευκάδος όσο και στην Βασιλική. Δημιουργήθηκαν μαρίνες και βελτιώθηκαν τα ήδη υπάρχοντα λιμάνια, τα οποία δυστυχώς δεν καλύπτουν όλο το φάσμα των ειδών του τουρισμού. Η συγκεκριμένη θέση υποστηρίζεται από το γεγονός ότι δεν υπάρχει δυνατότητα προσάραξης κρουαζιερόπλοιων σε κάποιο λιμάνι του νησιού. Εξυπηρετούνται δηλαδή πλοία και ιστιοφόρα ιδιωτικής κυρίως χρήσης.

Τέλος, ως μειονέκτημα θα μπορούσε να χαρακτηριστεί η έλλειψη συχνών διαδρομών με τα λεωφορεία του Κτελ προς τις παραλίες και τα ορεινά χωριά του νησιού. Το οδικό δίκτυο είναι ανεπτυγμένο ικανοποιητικά, αλλά τα λεωφορεία λόγω έλλειψης προσωπικού κυρίως αδυνατούν να μεταφέρουν κόσμο στις απομακρυσμένες παραλίες. Έτσι, οι άνθρωποι χωρίς τοπικό μέσον μεταφοράς αναγκάζονται να νοικιάσουν μηχανή ή αυτοκίνητο. Ωστόσο, όπως έχει προαναφερθεί η Λευκάδα δίνει εναλλακτικούς τρόπους πρόσβασης στις παραλίες της.

3.5 ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΝΗΣΙΟΥ

Το νησί από θέμα υποδομής έχει 3 βασικά λιμάνια, τα οποία βρίσκονται στην Βασιλική, στο Νυδρί και στην πόλη της Λευκάδος αντίστοιχα. Τα υπόλοιπα παραθαλάσσια χωριά εξυπηρετούνται με μικρής εμβέλειας φυσικά λιμανάκια. Από το λιμάνι της Βασιλικής πραγματοποιούνται δρομολόγια για την Κεφαλονιά και την Ιθάκη. Προσφάτως, χρηματοδοτήθηκε ο δήμος μέσω ευρωπαϊκού προγράμματος, για την διαπλάτυνση του συγκεκριμένου λιμανιού ώστε να υπάρξει δυνατότητα προσάραξης περισσότερων παραβίων και συνάμα να εξυπηρετήσει καλύτερα την ζωή των κατοίκων του.

Μεγάλο έργο υποδομής είναι και η μαρίνα στην πόλη του νησιού. Η μαρίνα αυτή τέθηκε σε λειτουργία το 2002 και είναι από τις πιο σύγχρονες της Μεσογείου. Διαθέτει 620 θέσεις ελλιμενισμού για σκάφη με μέγιστο μήκος 45 μέτρα και βύθισμα 3.6 μέτρα. Τα έργα υποδομής, οι εγκαταστάσεις, η φιλοξενία και οι παρεχόμενες υπηρεσίες βρίσκονται σε υψηλά επίπεδα, ικανοποιώντας και τους πιο απαιτητικούς πελάτες. Μέσα στα 70.000 τμ που αποτελούν την Μαρίνα, ο επισκέπτης θα συναντήσει ένα μεγάλο αριθμό διαφορετικών εγκαταστάσεων και υπηρεσιών, όπως Γραφείο Υποδοχής (εντός του Πύργου Ελέγχου), γραφεία Ενοικιάσεων σκαφών αναψυχής, ιατρείο, Λιμενική αστυνομία, πρατήριο ανεφοδιασμού καυσίμων, ξενοδοχείο, συνεδριακό κέντρο, καθαριστήριο κτλ. Εν μέσω του ειδυλλιακού τοπίου του τεχνητού νησιού, γεφυρών, καναλιού, προκουμιάς πλακόστρωτων και κήπων, δελεαστικών και σε πλήρη αρμονία με το τοπικό τοπίο και την αρχιτεκτονική της Λευκάδος υπάρχει εμπορικό κέντρο με μια ποικιλία καταστημάτων που περιλαμβάνει εστιατόρια, σούπερ μάρκετ, καφετεριών, δίνοντας την δυνατότητα αγορών. Στον χώρο αυτό, διοργανώνονται πολιτιστικές- καλλιτεχνικές εκδηλώσεις συμπεριλαμβανόμενων εκθέσεων και συναυλιών. Η μαρίνα προσφέρει μεγάλη ποικιλία τεχνικών υπηρεσιών για το εκάστοτε σκάφος. Υπάρχει χερσαίος χώρος εναπόθεσης για περίπου 280 σκαφών όπου η αυτοκινούμενη 70 τόνων ανυψωτική γερανογέφυρα καθώς και ο 60 τόνων γερανός μπορεί

να ανεγκύσει ή καθεγκύσει το σκάφος στη θάλασσα. Η μαρίνα μπορεί να προσφέρει οποιαδήποτε εργασία συντήρησης ή και επισκευής. Τα σκάφη που προσεγγίζουν τον χώρο, λαμβάνουν οδηγίες μέσω του VHF και υποδέχονται από το προσωπικό και πλωτό μέσω της μαρίνας. Τέλος, στο γραφείο υποδοχής, στον Πύργο Ελέγχου, διεκπεραιώνονται οι διαδικασίες κατάπλου και παρέχονται όλες οι πληροφορίες σχετικά με την παραμονή του εκάστοτε σκάφους στην μαρίνα.

Στην Λευκάδα δεν υπάρχει αερολιμένας. Οι αεροπορικές πτήσεις και οι επισκέπτες του νησιού εξυπηρετούνται από τον κρατικό αερολιμένα του Ακτίου του νομού Αιτωλοακαρνανίας και που ανήκει στο δήμο Ανακτορίου. Λειτουργήσε για πρώτη φορά ως Πολιτικό Αεροδρόμιο το 1968 και απέχει από την πόλη της Λευκάδας 20 χλμ.

3.6 ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ

Εκτός από το μπάνιο στις πολυάριθμες παραλίες του νησιού, η Λευκάδα προσφέρει πολλούς εναλλακτικούς τρόπους διασκέδασης. Αρχικά, αξίζει να σημειωθεί ότι η Λευκάδα είναι ένας παράδεισος του windsurfing. Η παραλία της Βασιλικής αποτελεί μια από τις 3 καλύτερες της Ευρώπης και βρίσκεται ανάμεσα στις δέκα καλύτερες του κόσμου. Κάθε καλοκαίρι, λόγω ειδικών συνθηκών στην περιοχή, ο θερμικός αέρας εμφανίζεται και δυναμώνει σταθερά από το μεσημέρι μέχρι αργά το απόγευμα. Υπάρχουν πολλές σχολές και εξειδικευμένα καταστήματα για αρχάριους αλλά και για προχωρημένους. Κάθε καλοκαίρι πραγματοποιείται επίσης φεστιβάλ θαλάσσιων αθλημάτων με αθλητές και θεατές απ' όλο τον κόσμο.

Εκτός του windsurfing, σε όλη τη Λευκάδα υπάρχουν και λειτουργούν οργανωμένα καταδυτικά κέντρα, τα οποία οργανώνουν καταδυτικές εκδρομές και προσφέρουν βοήθεια και γνώσεις για κατάδυση γνωριμίας (λεγόμενη discover scuba), βαθιές καταδύσεις, καταδύσεις σε τοίχο, μαθήματα πρώτων βοηθειών και εξερεύνηση της χλωρίδας και της πανίδας.

Επίσης, υπάρχει η δυνατότητα ιππασίας στο νησί. Συγκεκριμένα, υπάρχει ειδικευμένο προσωπικό για μαθήματα ιππασίας αρχάριων ή προχωρημένων τόσο στην πόλη της Λευκάδος, όσο και στην Βασιλική. Τα συγκεκριμένα μαθήματα έχουν την μορφή θεωρίας αλλά και πρακτικής συνάμα. Στο λιμάνι της Βασιλικής ακόμη, δίνεται η δυνατότητα ξενάγησης στην περιοχή με άμαξα.

Η Λευκάδα είναι ένα νησί που αποτελεί ολόκληρο ένα φυσικό αξιοθέατο με παραθαλάσσιους οικισμούς αλλά και ορεινά χωριά, μέσα στην καταπράσινη φύση. Η πυκνή βλάστηση και η άγρια ομορφιά εξυπηρετούν την επιθυμία για περιπατητικές διαδρομές. Η ορεινή Λευκάδα φημίζεται για την πλούσια βλάστηση, τα όμορφα μονοπάτια τις χαράδρες, τα φαράγγια και θεωρείται ιδανική για περιπάτους και εκδρομές. Ωραίες διαδρομές θεωρούνται το φαράγγι της Μέλισσας, οι καταρράκτες του Νυδριού, το φαράγγι στο Δημοσάρι και στο Δάσος των Σκάρων. Ολόκληρο το νησί της Λευκάδος, προσφέρεται για ποδηλασία. Στο Νυδρί υπάρχουν οργανωμένα club με προγράμματα ποδηλασίας αλλά

και γραφεία ενοικίασης για αυτόνομες διαδρομές. Οι πηγές της Κερασιάς κοντά στη Βασιλική, το χωριό Χαραδιάτικα, το Δημοσάρι με τους καταρράκτες, το δάσος της Δάφνης στο Σύβρο, θεωρούνται ιδανικοί προορισμοί για mountain bike.

Μια ιδιαίτερη δραστηριότητα που προσφέρεται στους επισκέπτες της Λευκάδος, είναι το αλεξίπτωτο πλαγιάς καθώς και η αερολέσχη. Το αλεξίπτωτο πλαγιάς είναι μια απλή και ευχάριστη μορφή πτήσης. Υπάρχει η απογείωση από μια βουνοπλαγιά και με τη βοήθεια των ρευμάτων του αέρα η πτήση χαμηλώνει και η προσγείωση γίνεται στην όμορφη παραλία "Κάθισμα". Επίσης στην πόλη της Λευκάδος λειτουργεί πολλά χρόνια Αερολέσχη για όσους αγαπούν τα υπερελαφρά αεροσκάφη και τον αερομοντελισμό. Υπάρχει δυνατότητα, όσοι το επιθυμούν, ξενάγησης κατά τη διάρκεια πτήσης.

Είναι δυνατή η παροχή και ενοικίαση ιστιοπλοϊκών σκαφών για την γνωριμία με τους όρμους, τα γραφικά ψαροχώρια και τις απροσπέλαστες από την στεριά παραλίες του νησιού. Αξίζει να σημειωθεί, επίσης, ότι στο Νυδρί κυρίως υπάρχουν σχολές θαλάσσιου ski και wakeboard, οι οποίες πραγματοποιούν μαθήματα καθώς και παιχνίδια θαλάσσης για την διασκέδαση των επισκεπτών. Υπάρχουν διακεκριμένα άτομα σε πανελλαδικό και πανευρωπαϊκό, τα οποία πραγματοποιηθούν μαθήματα ισοροπίας σε σανίδα (wakeboard) και πέδιλα (ski). Στον κόλπο του Περιγιαλιού λειτουργεί συγκεκριμένα, η σχολή του προπονητή wakeboard της εθνικής Ελλάδος.

3.7 ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ

Η πόλη της Λευκάδας

Η ομώνυμη ήσυχη, επτανησιακή πόλη είναι πρωτεύουσα και κύριο λιμάνι του νησιού.

Εκτείνεται κατά μήκος της παραλίας, με έντονη γραφικότητα που την αντλεί από τα πολύχρωμα σπίτια με τις κεραμοσκεπές, τις όμορφες πλατείες, τα στενά δρομάκια και τον παραλιακό πεζόδρομο, ο οποίος παρουσιάζει αρκετή κίνηση κυρίως κατά την διάρκεια του καλοκαιριού. Στα μέρη που πρέπει να επισκεφθεί κανείς περιλαμβάνεται το πάρκο Μποσκέτο, με τις προτομές σπουδαίων προσωπικοτήτων της Λευκάδας, καθώς και το σπίτι που γεννήθηκε ο εθνικός ποιητής της Ιαπωνίας Γ. Κοϊζούμι (Λευκάδιος Χερν), ενώ θα εντυπωσιαστεί από το Κάστρο της Αγίας Μαύρας*, κτισμένο το 1300 από τον Ιωάννη Ορσίνι εκ Σικελίας, στο πλάι από το τεχνητό κανάλι, σε νησίδα της λιμνοθάλασσας που είναι και ο μεγαλύτερος υδροβιότοπος του νησιού, το οποίο έχει δεχθεί προσθήκες τα μεταγενέστερα χρόνια από τους Βενετούς και τους Τούρκους.

Επίσης, υπάρχει ένα υπέροχο Αλαβάστρινο Σπήλαιο στην περιοχή της Αγίας Αικατερίνης, νοτιοδυτικά της πόλης της Λευκάδας, το οποίο πήρε το όνομά του από τον "αλαβάστρινο" σταλαγμιτικό και σταλακτιτικό διάκοσμό του. Κοντά στην πόλη σε απόσταση 6 χλμ. νοτιοανατολικά θα συναντήσει κάποιος υπολείμματα θεάτρου και τείχους της Αρχαίας Λευκάδας, μιας από τις μεγαλύτερες σε επιφάνεια ελληνικής πόλης.

Στα ντόπια παραδοσιακά προϊόντα συγκαταλέγονται εδέσματα όπως: λαδόπιτα, λαδοκούλουρα, είδη αλλαντοποιίας (σαλάμι αέρος και λουκάνικα), αβγοτάραχο, θυμαρίσιο μέλι, μάντολες και παστέλια, σουμάδα (αναψυκτικό φτιαγμένο από πικραμύγδαλο), φακές Εγκλουβής, ηδύποτα, όπως το περίφημο ροζολί και κρασί, ιδιαίτερα αν βρείτε από την σπάνια ποικιλία βέρτζαμο.

Κάστρο της Αγίας Μαύρας.

Το πολύ καλά διατηρημένο κάστρο-οχυρό με τάφρο κτίστηκε από τον Ιωάννη Ορσίνι το 1300 μ. Χ. επί Φραγκοκρατίας. Θα το δείτε κατά την διέλευσή σας προς το νησί, να στέκετε πάνω σε νησίδα του καναλιού που χωρίζει την Λευκάδα από την Αιτωλοακαρνανία, παρατηρώντας από την στρατηγική του θέση την γύρω περιοχή. Αποτελείται από δεκατέσσερις πύργους, οι έξι εκ των οποίων είναι ημικυκλικοί, δύο προμαχώνες και κρυφές διόδους με σκοπό την απώθηση των "ενοχλητικών" πειρατών που δρούσαν στην περιοχή του Ιονίου. Την αρχική κατασκευή του ακολούθησαν προσθήκες από Ενετούς, Τούρκους και Φράγκους.

Φαράγγι της Μέλισσας.

Το φαράγγι της Μέλισσας βρίσκεται σε περιοχή του Δήμου Σφακιωτών, εκτείνεται σε απόσταση δύο χιλιομέτρων, λίγο έξω και βόρεια από το χωριό Κάβαλος έως τον πρώτο οικισμό που συναντάει κάποιος από την πόλη της Λευκάδας, την Απόλπαινα. Η χλωρίδα του αποτελείται από πλατάνια, αγριελιές, φτέρες, πεύκα, κυπαρίσσια, δάφνες, πουρνάρια, κουμαριές σκλήθρα, βάτα, αγριοτριανταφυλλιές, αγριοκουτσουπιές, μυρτιές, χρυσόξυλα, σχίνους, κοκορεβιθιές, ιτιές, αρίκια, κουμαριές, λυγαριές, παλιούρια, σπάρτα, ασπάλαθους, και σφάκες, ενώ εδώ έχουν βρει καταφύγιο και ζουν γεράκια, κούκοι, κουνάβια, αλεπούδες τρυγόνια, ξεφτέρια, μπεκάτσες, κουνάβια, ασβοί, νυφίτσες, ακανθόχοιροι, φάσσες, πέρδικες, μελισσοφάγοι, τσαλαπετεινοί, καρακάξες, συκοφάγοι, οχιές, σαϊτάρια κ.α.

Υπάρχει δυνατότητα να διασχίσει κάποιος το σηματοδοτημένο, καλοδιατηρημένο και φροντισμένο μονοπάτι, μήκους περίπου δύο χιλιομέτρων, το οποίο ξεκινά από την είσοδο του φαραγγιού, σε υψόμετρο 320 μ. και καταλήγει τέλος στο Κακό Λαγκάδι σε υψόμετρο 150 μ. Για να πραγματοποιηθεί η διαδρομή χρειάζεται περίπου μία ώρα εύκολης διαδρομής, ενώ για όσους έχουν διάθεση μπορούν να περιπλανηθούν στις λίγες διακλαδώσεις του που φτάνουν σε πολύ όμορφες τοποθεσίες όπως το μεγάλο πλάτωμα με τους νερόμυλους του "Κοσπέτου" και να περάσουν από υπέροχες διαδρομές με νερόμυλους, ξύλινα και πέτρινα γεφύρια. Στην αρχή του φαραγγιού υπάρχει η "Σπηλιά" η οποία είναι "σκαμμένη" σε ένα τεράστιο βράχο και προσφέρει άφθονο πηγαίο νερό. Το διασχίζει ένας ορμητικός χείμαρρος τα νερά του οποίου χρησίμευαν στην τροφοδοσία των νερόμυλων της περιοχής, κτισμάτων με μία κάμαρα και μάντρα. Οι νερόμυλοι έχουν για άνοιγμα μία πόρτα και ένα το πολύ δύο, παράθυρα, με επικλινή μονόρριχη στέγη με κεραμίδια.

Οι εκκλησίες της Λευκάδας

Κύριο αξιοθέατο της Πόλης αποτελούν οι εκκλησίες και οι ναοί της. Πρόκειται για βασιλικές, επηρεασμένες από την ενετική αρχιτεκτονική, με επτανησιακή συνήθως (μετακρητική) εικονογράφηση και όμορφα ξυλόγλυπτα (κάποια καλυμμένα με φύλλο χρυσού) τέμπλα. Οι περισσότερες ιδρύθηκαν μεταξύ του 17ου και του 18ου αιώνα και η διαμόρφωσή τους οριστικοποιήθηκε γύρω στο 1836.

Την εικονογράφησή τους επιμεληθήκαν σπουδαίοι αγιογράφοι, όπως οι Παναγιώτης και Νικόλαος Δοξαράς, Σπυρίδων Βεντούρας, Νικόλαος Παπανελλόπουλος, Στυλιανός Δεβάρης, Βασίλειος Αρκελής, Σπυρίδων Γαζής, Βασίλειος Σίδερης, Σπυρίδων Σταμπόγλης, Λεωνίδα Σίδερης, Βασίλης Σίδερης (εγγονός του συνονόματου) και οι Κεφαλλονίτες ζωγράφοι Ρίφιος, Καραντινός, Μηνιάτης κ.ά.

Στο εσωτερικό των εκκλησιών, πριν τη δημιουργία του Δημοτικού Νεκροταφείου της Πόλης, θάβονταν μητροπολίτες και εξέχοντες ενορίτες, ενώ στον περίβολο θάβονταν οι υπόλοιποι ενορίτες. Η επιτύμβια -συνήθως μαρμαρίνη- πλάκα ορισμένων είναι και σήμερα ευκρινής.

Στους επιταφίους και τις λιτανείες, περιφέρονται εκτός από τα εξαπτέρυγα και οι σκόλες (σκόλα=σχολή=συντεχνία), τα λάβαρα δηλαδή των συντεχνιών και το μπαλδακί ή μπαλντακίνο (βελούδινο, χρυσοκέντητο, φορητό στέγαστρο), που σκεπάζει το περιφερόμενο ιερό σύμβολο (εικόνα κ.λπ.). Οι συντεχνίες διέθεταν ιδιαίτερο ταμείο, κάθε χρόνο εξέλεγαν τον προϊστάμενο ή τον πρωτομάστορά τους και είχαν προστάτη έναν άγιο ή μία αγία, που εικονιζόταν στη σκόλα, την οποία απέθεταν στον ναό του για να τη φυλάει. Τα ιερά σύμβολα (σταυρός, εξαπτέρυγα, σκόλα, μπαλδακί) προπορεύονταν στις λιτανείες, έπειτα ακολουθούσαν, μετά τους υπόλοιπους επισήμους, οι προϊστάμενοι της συντεχνίας που κρατούσαν αναμμένα κεριά και στη συνέχεια τα μέλη της με τις οικογένειές τους. Σήμερα, οι σκόλες ανήκουν στους ναούς και χρησιμοποιούνται για τη διακόσμηση αυτών, των επιταφίων και των λιτανειών.

Καπιτολάριο: Υπάρχει σε κάθε ναό από την ίδρυσή του. Πρόκειται για ένα βιβλίο καλλιγραφημένο και εικονογραφημένο με την αντίστοιχη ιερή εικόνα. Κατά τον ιστορικό Μαχαιρά, είναι το «Σύνταγμα» που ρυθμίζει τις σχέσεις των πιστών του ναού ως συναδέλφων, ενοριτών κ.λπ. και κάθε άλλο σημαντικό λειτουργικό αλλά και ιδιοκτησιακό θέμα. Στο βιβλίο καταχωρούνται και γεγονότα που αφορούν τον ναό και έλαβαν χώρα μετά την ίδρυσή του.

Οι πιο σημαντικές εκκλησίες της πόλης είναι:

- Ο Ναός του Αγίου Σπυρίδωνα που βρίσκεται στην κεντρική πλατεία της Λευκάδας.
- Ο Ναός του Αγίου Νικολάου που βρίσκεται κοντά στην κεντρική πλατεία.
- Ο Ναός των Αγίων Αναργύρων που πλαισιώνεται από το μικρό περιβόλι και την πλατεία του Μαρκά.
- Ο Ναός της Υπεραγίας Θεοτόκου της Ευαγγελιστρίας, κοντά στο Νομαρχιακό Νοσοκομείο.
- Ο Ναός του Παντοκράτορα.
- Ο Ναός των Εισοδίων της Θεοτόκου.
- Ο Ναός των Αγίων Μηνά, Βίκτωρος και Βικεντίου, που βρίσκεται μαζί με τους δύο παραπάνω στον κεντρικό δρόμο της αγοράς.
- Ο Ναός της Παναγίας των Ξένων, στην οδό Αγίας Παρασκευής, κοντά στη Δημοτική Βιβλιοθήκη.
- Ο Ναός του Αγίου Δημητρίου, ένας κρυμμένος θησαυρός στα σοκάκια της πόλης.

Το Αρχαιολογικό Μουσείο της Λευκάδος

Τα εκθέματα του Μουσείου καλύπτουν μια μεγάλη χρονική περίοδο, από την Παλαιολιθική Εποχή μέχρι και τους ρωμαϊκούς χρόνους. Έχουν βρεθεί σε διάφορες τοποθεσίες του νησιού, όπως στην αρχαία πρωτεύουσα Νήρικο και στις γύρω περιοχές, στα σπήλαια Χοιροσπηλιά (στην Εύγηρο, χωριό της Νότιας Λευκάδας), Ασβότρυπα (στο χωριό Φρύνι – προάστιο της Πόλης), Χοιρότρυπα (περιοχή του χωριού Απόλπαινα), στο σπήλαιο των Νυμφών στην Αγία Κυριακή, στη σπηλιά της Μπολιάτσως (στην κεντρική και ορεινή ενδοχώρα), στους ταφικούς τύμβους (Πρώιμης και Μέσης Εποχής του Χαλκού) στο Νυδρί, στα νεκροταφεία της αρχαίας πόλης της Λευκάδας, στο βουνό Σκάροι, στο Μεγανήσι κ.λπ.

Τα σημαντικότερα εκθέματα της συλλογής είναι:

- Η πήλινη φιάλη που βρέθηκε στους ταφικούς τύμβους στη θέση Στενό (περιοχή Νυδριού) και χρονολογείται από την πρώιμη Εποχή του Χαλκού (3200 π.Χ.-1900 π.Χ.).
- Η μελαμβαφής πρόχους που χρησίμευε ως τεφροδόχος. Βρέθηκε στο βόρειο νεκροταφείο της αρχαίας Λευκάδας και χρονολογείται από το α΄ μισό του 3ου αιώνα π.Χ.
- Το πήλινο ειδώλιο όρθιας γυναικείας μορφής που βρέθηκε στο βόρειο νεκροταφείο της αρχαίας Λευκάδας και χρονολογείται από το β΄ μισό του 3ου αιώνα π.Χ.

Η Δημόσια Βιβλιοθήκη

Η Δημόσια Βιβλιοθήκη ιδρύθηκε το 1953 και διαδέχτηκε τη μικρή βιβλιοθήκη της (προπολεμικής) Κοινότητας της Λευκάδας. Στεγάζεται σε διώροφο νεοκλασικό κτήριο με όμορφο κήπο. Χτίστηκε ως κατοικία της οικογένειας Ζουλίνου, την οποία και στέγασε από το 1888 έως το 1906. Η οικία, μετά την οικογένεια Ζουλίνου, φιλοξένησε για χρόνια την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος και στη συνέχεια περιήλθε στα χέρια του ελληνικού Δημοσίου.

Διαθέτει έναν μεγάλο αριθμό εντύπων και βιβλίων, όπως και μια συλλογή χαρακτηριστικών του 17ου αιώνα του περιηγητή Coronelli. Τις αίθουσές της στολίζουν εκλεκτές ιερές εικόνες επτανησιακής κυρίως τέχνης (των αγιογράφων Δοξαρά, Πατσαρά, Ρούσσου, Βεντούρα, Γαζή κ.ά.) αλλά και εικόνες άλλων τεχνοτροπιών και κάποια λατρευτικά σκεύη. Επίσης, θαυμάσια είναι η και παρουσίαση των εκθεμάτων.

Η Χαραμόγλειος Βιβλιοθήκη

Είναι προσωπικό δημιούργημα του ιδρυτή της Αριστοτέλη (Τέλη για τους συμπατριώτες του) Χαραμόγλη. Ο Χαραμόγλης συγκέντρωνε έντυπα (βιβλία, περιοδικά, εφημερίδες, άρθρα, σύμμεικτους τόμους, μελέτες, φυλλάδια, χαρακτηριστικά, αφίσες, χάρτες, φωτογραφίες) που είχαν ως θέμα τη Λευκάδα και τους Λευκαδίτες, καθώς και όσα είχαν γραφεί από Λευκαδίους. Τα πιο παλιά χρονολογούνται από το 1420. Ξεκίνησε την προσπάθειά του το 1973 και σήμερα η βιβλιοθήκη αριθμεί γύρω στους σαράντα χιλιάδες τίτλους, με έργα 810 Λευκαδίων, που καλύπτουν περίπου 70 ενότητες λευκαδίτικων θεμάτων. Η βιβλιοθήκη έχει μπει στο βιβλίο Γκίνες.

Το Λαογραφικό Μουσείο του Μουσικοφιλολογικού Ομίλου Ορφέα

Το Λαογραφικό Μουσείο του Μουσικοφιλολογικού Ομίλου Ορφέα φιλοξενείται προσωρινά, μέχρι να ανακαινισθεί το ιδιόκτητο μέγαρο του Σωματείου, στο κτήριο όπου στεγαζόταν το Γυμνάσιο (πλατεία Ι. Ζαμπελίου). Φιλοξενεί πάνω από 1.000 χρηστικά αντικείμενα της αγροτικής ζωής της Λευκάδας, εργαλεία, σκεύη, αλλά και παραδοσιακές φορεσιές, κεντήματα κ.λπ. Επίσης, περιλαμβάνει μία σειρά αστικών εκθεμάτων, καθώς και εργαλεία παλαιών επαγγελμάτων.

Το Μουσείο Φωνογράφου

Στην οδό Κωνστ. Καλκάνη 10, βρίσκεται το Μουσείο Φωνογράφου, ένα μικρό ιδιωτικό μουσείο με φωνογράφους, δίσκους, σπάνια χρηστικά αντικείμενα, διακοσμητικά, νομίσματα, σφραγίδες και φωτογραφίες, δημιούργημα ενός ντόπιου συλλέκτη, του Τάκη (Δημήτρη) Κατωπόδη (Ντελημάρη).

Βιβλιοθήκη Νίκου Σβορώνου

Η εν λόγω βιβλιοθήκη αποτελεί δωρεά του σπουδαίου, διεθνούς αναγνώρισης Λευκαδίτη ιστορικού, του Νίκου Σβορώνου και στεγάζεται δίπλα στη Χαραμόγλεια βιβλιοθήκη. Περιέχει βιβλία, χειρόγραφα, καθώς και προσωπικά αντικείμενα του δωρητή.

ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑ

Η λιμνοθάλασσα της Λευκάδας αποτελεί ένα από τα πιο σημαντικά αξιοθέατα φυσικού πλούτου και φυσικής ομορφιάς στο νησί και στην Ελλάδα. Η λιμνοθάλασσα έχει χαρακτηριστεί ως υδροβιότοπος με ιδιαίτερη οικολογική σημασία. Η λιμνοθάλασσα βρίσκεται στην πόλη της Λευκάδας και αποτελεί σταθμό για πολλά σπάνια πτηνά, όπως είναι οι γλάροι, οι καλιμάνες, οι πάπιες, οι χήνες και οι κύκνοι ερωδιοί. Το τοπίο είναι μαγευτικό και αξίζει πραγματικά να το επισκεφθεί κάποιος στις διακοπές και στα ταξίδια του στη Λευκάδα.

Η λιμνοθάλασσα στη Λευκάδα είναι ένα από τα μοναδικά αξιοθέατα με τεράστια οικολογική αξία και μεγάλη φυσική ομορφιά. Μία επίσκεψη στη λιμνοθάλασσα αποτελεί για όλους μια από τις καλύτερες εμπειρίες που μπορείτε να ζήσετε στη Λευκάδα.

ΛΕΥΚΑΔΑ- ΑΡΧΑΙΑ ΠΟΛΥ ΝΗΡΙΚΟΣ

Τα ερείπια στην αρχαία πόλη Νηρικός στη Λευκάδα αποτελούν ένα από τα μεγαλύτερα ιστορικά αξιοθέατα στο νησί. Η αρχαία πόλη Νηρικός βρίσκεται δύο χιλιόμετρα έξω και

ανατολικά από την πόλη στη Λευκάδα, στην περιοχή Καλλιγόνι. Εκεί βρισκόταν η αρχαία πόλη της Λευκάδας Νηρικός, η οποία εκτεινόταν στις περιοχές Τσεχλιμπούς, Καλλιγονίου, Καρυωτών και Λυγιάς του Δήμου Λευκάδας. Σε αυτόν το χώρο θα έρθετε σε επαφή με τα ερείπια του περιτειχισμένου οικισμού της αρχαίας Λευκάδας, που χρονολογούνται από τα αρχαϊκά ως τα ρωμαϊκά χρόνια, με δύο νεκροταφεία της αρχαίας πόλης, με μεμονωμένα μνημεία και διάσπαρτα οικοδομικά λείψανα όπως τάφους, αγροικίες και λιμενικές εγκαταστάσεις. Η αρχαία πόλη εγκαταλείφθηκε γύρω στο 1300, ενώ στη συνέχεια οι συνεχείς σεισμοί σχεδόν την αφάνισαν.

Η αρχαία πόλη Νηρικός στη Λευκάδα είναι ένα από τα αξιοθέατα με μεγάλη ιστορική αξία και αποτελούν δείγμα του λαμπρού αρχαίου ελληνικού πολιτισμού. Πολλοί επισκέπτονται την αρχαία πόλη Νηρικός κάθε χρόνο στις διακοπές και στα ταξίδια τους στη Λευκάδα.

ΣΚΟΡΠΙΟΣ

Ο Σκορπιός είναι από τα μοναδικά αξιοθέατα στη Λευκάδα. Το μικρό νησί Σκορπιός είναι διάσημο σε όλο τον κόσμο για τον ιδιοκτήτη του Ωνάση και για τη μεγάλη φυσική ομορφιά του.

Ο Σκορπιός είναι ένα μικρό νησί ακριβώς απέναντι από το Νυδρί στη Λευκάδα. Ο Σκορπιός είναι ένα από τα διάσημα αξιοθέατα στην Ελλάδα και σε όλο τον κόσμο. Πρόκειται για ένα κατάφυτο νησί με μεγάλη φυσική ομορφιά και εξαιρετικές παραλίες οι οποίες είναι από τις πιο όμορφες και εξωτικές στο Ιόνιο πέλαγος και στην Ελλάδα. Ο Σκορπιός είναι ιδιωτικό νησί και ανήκει στην οικογένεια Ωνάση. Μεγάλες διασημότητες του πολιτικού, καλλιτεχνικού και επιχειρηματικού κόσμου έχουν επισκεφτεί το νησί και έχουν περάσει εκεί όμορφες στιγμές και έχουν απολαύσει τις ομορφιές του νησιού στις διακοπές και στα ταξίδια τους εκεί.

Ο Σκορπιός στη Λευκάδα αποτελεί ένα από τα μοναδικά αξιοθέατα φυσικού πλούτου και ομορφιάς. Εφόσον όμως είναι ιδιωτικό νησί μπορείτε να το επισκεφτείτε το Σκορπιό μόνο κατόπιν πρόσκλησης ή άδειας.

ΚΑΤΑΡΡΑΚΤΕΣ ΔΗΜΟΣΑΡΙ

. Οι Καταρράκτες στο Νυδρί αποτελούν ένα από τα πιο επισκέψιμα μέρη της Λευκάδας. Βρίσκονται 17 χλμ. νοτιοανατολικά της πρωτεύουσας του νησιού. Το τοπίο ανεβαίνοντας από μια ξύλινη σκάλα, για τους Καταρράκτες του Νυδρί είναι διάσπαρτο από μικρούς καταρράκτες και πλατάνια που προσφέρουν δροσιά και θέαμα. Συνεχίζοντας δε μια δεύτερη σκάλα οδηγεί σε μεγαλύτερους καταρράκτες και μια λίμνη που προσφέρει μια μοναδική εμπειρία στον επισκέπτη

ΑΚΡΩΤΗΡΙ ΛΕΥΚΑΤΑ

Στη Λευκάδα το ακρωτήριο Λευκάτα είναι ένα από τα πιο εντυπωσιακά αξιοθέατα φυσικής

ομορφιάς και βρίσκεται σε ένα άγριο και επιβλητικό τοπίο με θεά το Ιόνιο πέλαγος.

Το ακρωτήριο Λευκάτα στη Λευκάδα είναι ένα από τα μεγαλύτερα και πιο εντυπωσιακά αξιοθέατα φυσικής ομορφιάς στο νησί. Το ακρωτήριο Λευκάτα βρίσκεται μετά την παραλία πόρτο κασίκι και ακολουθώντας ένα χωματόδρομο που οδηγεί εκεί. Το ακρωτήριο απέχει 50 χιλιόμετρα από την πόλη της Λευκάδας. Πρόκειται για ένα πολύ εντυπωσιακό και επιβλητικό τοπίο με αμφιθεατρική θέα στο απέραντο γαλάζιο στο Ιόνιο πέλαγος. Τα τεράστια λευκά βράχια λένε ότι ήταν ο λόγος που ονόμασαν το ακρωτήριο Λευκάτα. Το τοπίο είναι ορεινό και άγριο και λέγεται ότι από αυτό το ακρωτήριο βούτηξε η λυρική ποιήτρια Σαπφώ στη θάλασσα και αυτοκτόνησε όταν ο αγαπημένος της Φάωνας την αρνήθηκε.

Στο ακρωτήριο Λευκάτα στη Λευκάδα υπάρχει και ο φάρος του Λευκάτα ο οποίος λέγεται ότι είναι κτισμένος επάνω στον αρχαίο ναό του Απόλλωνα. Το επιβλητικό ακρωτήριο θεωρείται και ένας βράχος δύναμης, ένα φυσικό ενεργειακό κέντρο, μια πύλη προς άλλη διάσταση και μπορεί κάποιος να νιώσει να τον διαπερνούν οι ενεργειακές δυνάμεις του σύμπαντος. Μια εκδρομή στο ακρωτήριο Λευκάτα είναι μια περιπετειώδης και εντυπωσιακή εμπειρία που αξίζει να ζήσετε στις διακοπές ή στα ταξίδια σας στη Λευκάδα.

ΔΙΕΘΝΕΣ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΦΟΛΚΛΟΡ

Το Διεθνές Φεστιβάλ Φολκλόρ της Λευκάδας ξεκίνησε το 1962 σαν εκδήλωση που ανήκε στις Γιορτές Λόγου και Τέχνης οι οποίες ήδη διοργανώνονται στη πόλη της Λευκάδας από το 1955.

Εμπνευστής και δημιουργός του Φεστιβάλ ήταν ο αείμνηστος Αντώνης Τζεβελέκης ο οποίος από τη θέση του Προέδρου του Συλλόγου Λευκαδίων Αθηνών με τη βοήθεια της Εταιρίας Λευκαδικών Μελετών και με την αρωγή παραγόντων της Λευκάδας και του Μουσικοφιλολογικού Ομίλου Ορφεύς, υλοποίησε το όνειρό του να γίνει η μικρή Λευκάδα κέντρο Λόγου, Τέχνης και Πολιτισμού.

Οι εκδηλώσεις του φεστιβάλ γίνονταν πάντα αμέσως μετά τις Γιορτές Λόγου και Τέχνης , τη δεύτερη βδομάδα του Αυγούστου. Χώρος, η κεντρική πλατεία της πόλης . Η συμμετοχή του κόσμου πρωτοφανής και συγκινητική. Το Φεστιβάλ άρχιζε με την παρέλαση κατά μήκος της αγοράς, όλων των συγκροτημάτων. Δεξιά και αριστερά, πλήθος κόσμου παρακολουθούσε και χειροκροτούσε. Η παρέλαση κατέληγε στο Πάρκο της Παραλίας όπου όλα τα συγκροτήματα κάνοντας ένα τεράστιο κύκλο έστηναν «μέγα χορό», το Χορό της Ειρήνης και της Συναδέλφωσης των Λαών.

3.8 ΤΡΟΠΟΙ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ

Αεροπορικώς

Το νησί της Λευκάδας δεν διαθέτει αεροδρόμιο. Υπάρχει όμως το Διεθνές Αεροδρόμιο του Ακτίου, στην Πρέβεζα, το οποίο απέχει μόλις 20 χιλιόμετρα από την πόλη της Λευκάδας. Η πρόσβαση σε αυτό μπορεί να γίνει με λεωφορείο ή με ταξί. Υπάρχουν καθημερινά πτήσεις που συνδέουν την Αθήνα- Διεθνής Αερολιμένας Ελευθέριος Βενιζέλος, με το 'Ακτιο και διαρκούν περίπου 45 λεπτά. Το αεροδρόμιο του Ακτίου συνδέεται επίσης με την Κέρκυρα, την Κεφαλονιά, τη Ζάκυνθο, και τη Σητεία, στην Κρήτη. Κατά τη διάρκεια της υψηλής τουριστικής περιόδου, από τον Απρίλιο μέχρι και τον Οκτώβριο, υπάρχουν πτήσεις charter που συνδέουν το 'Ακτιο με διάφορες ευρωπαϊκές χώρες: Αγγλία, Γαλλία, Γερμανία, Ελβετία, Αυστρία. Εάν η κράτηση του αεροπορικού εισιτηρίου πραγματοποιηθεί αρκετό χρόνο νωρίτερα, μπορούν να εξασφαλισθούν ιδιαίτερα χαμηλές τιμές.

Οδικώς

Η απόσταση Λευκάδα-Αθήνα είναι 385 χιλιόμετρα. Μπορεί να μετακινηθεί κανείς με το αυτοκίνητό του μέσω της γέφυρας που συνδέει τη Λευκάδα με την Αιτωλοακαρνανία, χωρίς να χρειάζεται να μεταφέρει το αυτοκίνητό με το ferry boat. Εναλλακτικά, η μετακίνηση μπορεί να πραγματοποιηθεί με λεωφορεία του ΚΤΕΛ, που αναχωρούν από τις μεγάλες ελληνικές πόλεις, Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Πάτρα, Γιάννενα. Από την Αθήνα τα δρομολόγια είναι καθημερινά και το ταξίδι διαρκεί περίπου 5 ώρες, ενώ η σύνδεση με τη Θεσσαλονίκη είναι 2 φορές την εβδομάδα και το ταξίδι διαρκεί περίπου 7 ώρες. Η υποθαλάσσια σήραγγα Πρεβέζης-Ακτίου και η γέφυρα Ρίου-Αντιρρίου έχουν διευκολύνει κατά πολύ την πρόσβαση στο νησί της Λευκάδας.

Ακτοπλοϊκώς

Τα λιμάνια της Ηγουμενίτσας και της Πάτρας, είναι τα δύο μεγαλύτερα λιμάνια τα οποία αποτελούν πύλες εισόδου προς το Ιόνιο. Από το Νυδρί και τη Βασιλική, υπάρχουν καθημερινά ferry boats που συνδέουν τη Λευκάδα με την Κεφαλονιά, την Ιθάκη και με τα μικρότερα νησιά Σκορπιό, Σπάρτη, Μεγανήσι, Μαδουρή, Πριγκιποννήσια, Σκορπίδι.

3.9 ΤΟΠΙΚΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Αναπόσπαστο κομμάτι της πολιτιστικής κληρονομιάς της Λευκάδας είναι και η πατροπαράδοτη κουζίνα και τα παραδοσιακά της προϊόντα.

Μέλι από το θυμάρι που φυτρώνει στο Δράγανο και Αθάνι, παστέλια και μαντολάτα, σουμάδα (αναψυκτικό από πικραμύγδαλο), λικέρ όπως το ροζολί, η μέντα, το τριαντάφυλλο, παραδοσιακή λαδόπιτα, λαδοκούλουρα, λάδι από τις υπεραιωνόβιες ελιές, φακές από την Εγκλουβή, σαλάμι αέρος και λουκάνικα, αβγοτάραχο από το ιβάρι της

λιμνοθάλασσας, λευκό και κόκκινο κρασί είναι προϊόντα της λευκαδίτικης γης που αξίζει να δοκιμάσει κανείς.

Η ποικιλία σταφυλιών βερτζαμί

Ειδικά το κρασί που παράγεται από τη σπάνια ποικιλία «Βερτζαμί» ή *barzamino*, (που προφανώς έφεραν μαζί τους οι Βενετσάνοι το 1684), καλλιεργείται στους Δήμους Σφακιωτών, Καρυάς, Απολλωνίων και Ελλομένου σε υψόμετρα από 200 μ. έως 700 μ. και θεωρείται από τις καλύτερες ποικιλίες που βγάζει η χώρα μας Άλλες ποικιλίες λευκαδίτικου κρασιού είναι το γιοματάρι, μαύρο γλυκό, το κεροπάτι, το λευκό και το λάγκερο, απαλό και ελαφρύ κρασί. Από τα αρχαία χρόνια η αμπελοκαλλιέργεια αποτελούσε μια από τις πιο προσφιλείς και προσοδοφόρες αγροτικές εργασίες, κυρίως στα ορεινά και λιγότερο στα πεδινά του νησιού. Πολλοί αρχαίοι συγγραφείς αναφέρονταν στο λευκαδίτικο κρασί, όπως ο Πλίνιος ο Πρεσβύτερος (23-79 μ.Χ.) και ο Αθήναιος (160-250 μ.Χ.) στο έργο του «Δειπνοσοφισταί».

Σουμάδα

Στο Νομό δραστηριοποιείται η Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Λευκάδας που ιδρύθηκε το 1915 με την επωνυμία «ΤΑΟΛ» και προσφέρει προϊόντα αποκλειστικά από τη Λευκάδα, τα οποία διακρίνονται για τα ποιοτικά χαρακτηριστικά τους, όπως λευκά και κόκκινα κρασιά που παράγονται κύρια από τις ποικιλίες σταφυλιών «Βαρδέα» και «Βερτζαμί» αντίστοιχα, καθώς και έξτρα παρθένο ελαιόλαδο.

Τα ψάρια και γενικότερα τα θαλασσινά προϊόντα είναι επίσης άριστης ποιότητας προερχόμενα από τους γύρω κόλπους και το Ιόνιο Πέλαγος, τις περισσότερες φορές με παραδοσιακούς τρόπους αλιείας.

Αυτό όμως που μαγεύει τον επισκέπτη είναι τα τοπικά χειροτεχνήματα, υφαντά, και τα φημισμένα λευκαδίτικα κεντήματα απαράμιλλης ομορφιάς.

Περίφημα είναι τα κεντήματα της Καρυάς, με μια ιδιαίτερη τεχνική κεντήματος που δεν απαντάται σε καμιά άλλη περιοχή της Ελλάδας.

Το κέντημα της Καρυάς, η γνωστή «Καρσάνικη βελονιά» είναι μία τεχνική κεντήματος εντελώς διαφορετική από κάθε άλλη βελονιά στον ελλαδικό χώρο και πέραν αυτού. Αποτελεί σύλληψη και δημιουργία των γυναικών της Καρυάς όπου πήρε και το όνομά της.

Επίσης και το πλέξιμο δαντέλας συνήθως λευκής σε διάφορα μεγέθη, ακόμη και για κουβέρτες με σχέδια που έχουν τις ρίζες τους στη βυζαντινή εποχή ακόμα.

Βιβλιογραφία

Βαρβαρέσου Σ. Τουριστική Ανάπτυξη και διοικητική αποκέντρωση Εκδόσεις προπομπός.

Γιαννοπούλου Γ. 2004. Η ολική ποιότητα στον τουρισμό Έκδοσεις Έλλην.

Γνώμη της Ο.Κ.Ε 2008. Τουρισμός και περιβάλλον / Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ελλάδος -- Αθήνα

Λύτρας Π. Κοινωνιολογία του τουρισμού Εκδόσεις interbooks.

Πατσουράτης Β., 2007. [Οι] Επιπτώσεις των δυσμενών γεγονότων στην τουριστική, οικονομία Ινστιτούτο Τουριστικών Ερευνών και Προβλέψεων -- Αθήνα : Ι.Τ.Ε.Π

Παυλόπουλος Π. 2009 Το μέγεθος και η δυναμική του τουριστικού τομέα

Higham J. & Hinch, T. 2002 Tourism, sport and seasons

Poswell Roger Τουρισμός: ο ρόλος του αποτελεσματικού μάρκετινγκ.

World travel and tourism council Oxford economics. Methodology for producing the 2011 WTTC/OE Travel and tourism economic impact research.

Διαδικτυακές πηγές

<https://www.eprints.teikoze.gr>

<https://www.greektourism2020.gr>

<https://www.hotelsline.gr>

<https://www.investingreece.gr>

<https://www.lagreece.gr>

<https://www.lefkadaslowguide.gr>

<https://www.lefkasculturalcenter.gr>

<https://www.lefkada.gov.gr>

<https://www.lefkada-onio.gr>

<https://www.seteconferences.gr>

<https://www.vlioras.gr/filologia/composition/tourismos.htm>

<https://www.worldstraveller.blogspot.gr>